

1:2
2:2
3:2
4:2
5:2
6:2
7:2
8:2
9:2
10:2
11:2
12:2

N. Lat. 203

N. Lat. 203 (over)

F. Joann. Herwegh Coloniae
No. 1148:

N. Lat. 203 (Ink.)
23e

Ad Petrum Bononium. T. Vilsenius;

Quam similis magno frater Baptiste Marone est
 Una eadem amboꝝ patria plectra docent
 Siue hic bucolica pastoris pinxit auena
 Herois elegos inseruit ve sonos:
 Siue sub horrendis describat Marte furores
 Seu referat fidei sensa profunda pie
 Cuncta maroneꝝ seruant vestigia muse
 Si titulum demas illius esse putem
 Tu modo qui prestas phrisio mi petre Delampo
 Iudicio an fallar doctior ede meo:

Ad T. Vilsenium Petrus Bononius.

Antea virgilio Baptiste Mantua vati
 Est patria atq; ambos carmina docta beant
 Siue elegos seu forte canant arma horrida Martis
 Cedere Callimachum Neonidꝝq; vides
 Sunt similes fateor multum fidibusq; canoris
 Una eadem amboꝝ plectra tonare puto
 Hoc tamen vlseni prior est Baptista Marone
 Quod grauiora suis versibus vsq; canit:

LANDES-
 UND STADT-
 BIBLIOTHEK
 DÜSSELDORF

C Fractis Baptiste Mantuani Carmelite Theolo-
gi ad Reuerendissimum in christo Patrem ac domi-
num .D. Oliuerium Carafam Sabineñ Episco-
pum et cardinalem Neapolitanum .De suorum tem-
porum calamitatibus. Liber primus scilicet incipit.

Ogimur istius mala tempestatis. et alto
c **E**gressas crebro furias. turpiq; fugatam
Virtutem exilio ⁊ varias percurrere clades
Ob scelera imissas terris:artemq; docere
Que premat ceteri flagrantem principis iram.
Summe deū dicim⁹ regnum cui terminat orbis
Cui rerum natura subest:cui militat ardens
Astroñ coeliq; iubar:qui solus habenas
Fortunę fatiq; tenes:sua victus Apollo
Postibus arma tuis offert plectrumq; lyramq;
Quicquid habet delos:quicqd cadmeia Dirce
Quicqd inest delphis tibi dat.cynthūq; Rhodūq;
Omnis adoratq; seruit tibi gloria Daphnes:
Est tuus Eurotas:Helicō tuus:ardua Cirrhe
Saxa tenes.tua nūc hederts thymbraq; virēti
Quātur delubra:tui per pingula pascūt
Phœcidis arua greges: ⁊ dulcia flumina potant
Dij veteres fugere:nonis altaria lucent
Ignibus: ⁊ nobis tua numina sola supersunt.
Et quoniā pulso solus potes oīa phœbo:
Huc ades: ⁊ fragilem duc ad tua littoza cymbam
Ostq; sollicitę stimulos ⁊ plurima vitę
Loedia perpassi iuuenile peregrinus cūñ:

Ocia: et antiqui finem sperare laboris
Fas erat: et felle post longa pericula puppi
Victoris et mitem portus optare recessum;
Sed pater utilibus qui temperat oia curis
Robur et assidua vires firmare palestra
Cogitat. et nobis quibus etheris annuit arcem
Desidiam somnūq; negat: ne scilicet annis
Dulcibus et segni mens enervata quiete
Langueat: et torpor lentos effeminet artus.
Torpor em coeco vapor est e gurgite surgens
Somniferę lætix: nubem qui interit opacam
Sensibus humanis fideiq; obliuia sanctę:
Securas igitur ne vincat inertia mentes
Tempora cōtinuis foecūda laboribus adsunt.
Ecce repentino surgunt hœrentia motu
Prælia. terribilem quatiens Mars ferreus hastā
Armato rigidum lateri circūligat ensem
Stat sonipes picto lumbos et pectora tergo
Cinctus. et etate frontis splendore superbus
Accincti gladijs pedites: quibus creta fronti
Tegmina præterentis vibrant ymbonib⁹ hastas:
Coritosq; ligant humeris: villosa sagittas
Tergora: et bisulcas rostrant hastilia vulpes.
Percq; foros cursant nautę: stipantq; liburnas
Arma rates: clypeis circūpendētib⁹ altum
Tollit proza caput: rostratas ardua puppes
Pone trahit classis: suspensaq; carbasa ventis
Crispat: et accensi pugiles molimine magno
In ter etes malos silices et ferrea sursum
Tela vehunt: resonant funes: aiōsa luuentus

Acrataſq; ſubde: et curuꝝ cuſpidis vncos.
Aptat: et ardenti comes it bellona graduꝝ:
Sicut in actiaco grandi ſub leucade ponto
Littus ad ambraciꝝ. forti cum milite ceſar
Chaonio phariam diſiccit in equore claſſem.
Seu quãdo ionijs vulcania fluctibus aetna
Europꝝ libyꝝq; duces concurrere vidit
Salicet auſonijs alacer cum Regulus ibat
Manibus excelli ſulcans vada lata pachyni:
Et patrijs contra bellans pro legibus Hanno
Sara relinquebat fatiſ lilybꝝa ſiniſtris.
Bellandi cupidoꝝ coeunt in prælia gentes
Depositꝝq; vacãt inculta ligo nibus arua
Unde iꝝq; ſurgẽtem ſpargit vaga fama tumultũ.
Arma procul colluſa ſonãt: clangore minaci
Martia furentes accendũt claſſica pugnas.
Quod ſi florentes iſtis in ſyrtibus annos
Aegimus ⁊ tanto iuuenes ſudauimus çſtu
Quid nõ triſte putas feret erumnofa ſenectus?
Ipsa tremens artus: teretꝝq; innixa bacillo.
Hiſpida. macra: breuis: canis rugoſa capillis:
Caligans oculis: curuato in pectora tergo
Jam pperat: ſequitur celeri moꝝ pallida grefſu
Iheu fruſtra faciles curſus aurameꝝ ſecũdam
Fruſtra expectamꝝ: nos implacata charybdis
Proijcit in ſcyllam: ſcyllꝝ de vortice rauco
Nos rapiũt ſyrtes: iter uꝝq; rotamur in hoſdem:
Aequoris inſultus: ſcopuli: vada: ventus ⁊ vndeꝝ
Semper ⁊ aduerſis in funera currimus aſtris
Et nihil eſt aliud cultis Adamus in hortis

Quam primum sine fraude dies. cum libera multi
Pectora moerore agitant: sincera voluptas
Impolluta quies animi cum dulcibus annis
Primumque fugiunt vitæ: mox asper acutas
Gignit ager sentes: et noxia semina profert.
Nāq; ubi læta nouę cessit lanuginis etas
Sollicitę subeunt curę: trepidiq; pauores:
Et labor insomnis. dubijq; p omnia casus.
Bella cient itale gentes: nec barbarus hostis
Queritur. insultans nostris qui finibus instat.
Inter se certare parat: et foedere rupto
Conuertere rigens in mutua vulnere ferrum.
Quosq; peregrini dños concordia mundi
Fecit in ambiguam regno de paupere litem
Compulit infausę genitrix discordia pugne
Hęc vrbes eadem vesania coepit Achæas
Quom caput Emathij proles aiosa tyranni
Extulit. aduersus celebres lacedæmon Athenas
In lacedæmontos ibat thæsea propago:
Totaq; subuersis titubabat gręcia rebus.
Dumq; fauent regni cupidō: dum foedera iungunt
Cum duce foedifrago: dum sese copulat hosti
Alter in alterius damnū. cōmune coegit
Ferre oēs fortuna iugū: et parere tyranno
Nec genus Ausoniū (tanta caligat hęc inne)
Italique similem videt impedere ruinam.
Luce caret. nescitq; diem: secūq; tenebras
Crimen agit: noctemq; animis inducit z vmbra:
Propterea amisso sceleratę lumine mentes
Elemturam nō ante putāt quam venerit iram.

Quod si cōiunctis in p̄clia viribus irent
 Hesperic̄ gentes non obluctātibus astris
 Non prohibēte deo s̄ opem viresq̄ ferente:
 In vetus imperiū possessaq̄ regna redirēt
 Seruirētq̄ iterum tusco lata equora tybri:
 Sperchiusq̄ pat̄o: nostris Erymāth̄us ⁊ othrys
 Collib⁹: et latium trepidaret barbarus ensem.
 Pr̄da nec essemus totic̄s: nec thracius hostis
 Per phryges ⁊ colchos capt̄q̄q̄ p̄belladis oras
 Duceret in celebres insignia nostra triūphos
 Ciuiles rixas ⁊ bella domestica nostri
 Non reges tantū atq̄ duces. s̄ milite mixto
 Dum picena fugax populatur littoza turcus
 Arma sacerdotes diuoz altaria circum
 Ferre p̄ces soliti tollūt: paci q̄ repugnant:
 Qua sonat angustū scyllē latratib⁹ equoz
 Quaq̄ syracusio circūdatur insula ponto
 Insula ciclopū libyē porrecta sub axem
 Feruet Martis opus calabros ⁊ tapygis vites
 In pugnā bellona vocat. rapiēs q̄q̄ super bā
 Aegida gorganeos pectus circūligat angues
 Et qua nubifleri medio plimite montes
 Stant itali Galli q̄ soli. nou⁹ arma tumultus
 Cogit ⁊ indomito fulgentes aere cateruas.
 Causa mali caput etruscē Florentia gentis
 Ausoniq̄q̄ decus. summi violare ministros
 Ausa patris demens. sacriūq̄ haurire cruozem.
 Ipsa quoq̄ indomiti genitrix Ferraria belli
 Pr̄teritas auxit clades dum ferre recusat
 Imperium. venetoq̄ negat parere leoni.

Adde quod aspectu coeli viciata maligno
Arua negant victum. pingues lactata per agros
Semina vel pereunt vel inanes culmus aristas
Erigit: et tristi messor ligat ordea fronte.
Si foecunda ceres aut lecti viribus agri
Aut hominum studijs vsquam fuit: inuida grando
Pulsa per acres magno cum murmure tractus
Impellente noto strauit: longosq; labores
Perdidit: et niuibus cererem glacialibus hausit:
Et padus ingentes voluenses alpibus vndas
Insubrum venetumq; domos penetrauit: et omnis
Aggeribus fractis agri vastauit honores:
Nec ripis tantum: sed et ipsis altior ibat
Arboribus: salicum p summa cacumina nautis
Cursus erat. fugit prothci pecus omne p agros:
Altaq; montanę perierunt equora nymphę:
Sicut cum bellis olim ciuilibus vrbes
Arserunt Italę: cum Cęlaris arma superbi
Inuasere lares patrios gentemq; latinam:
Dira canam et nostris fortasse nepotibus olim
Non factura fidem: Benaci sparsa per agros
Tanta locustarum nubes. vt pinguia passim
Pascula et extortas segetes nemorumq; decorem
Temporis exiguo tractu consumpserit omnem:
Nec poterat sumptis hominum solertia telis
Fatales arcere feras: Caua tympana latos
Implebant strepitu campos: nec territa tanto
Dira lues sonitu. herbarum radicibus inis
Dorsibus hecibat: vicina per oppida postq;
Rumor ijt Capere arma viri. concurrere turbe

Ad cōmune malum: tanq̄ nouus itala cimber
Regna premar. Tandem multo vir tanta labore
Illuues longis vir est consumpta diebus.
Dura fames igitur tristes populata colonos
Senit: et exhaustis languescūt corpora venis:
Vulgus inops macie affectum squalensq; per vrbes
Pescit opem frustra, ⁊ sensim vitalia membra
Vlta cadunt: siccasq; premunt ieiunia fauces,
Nec patres natis nec nati patribus adsunt:
Tanta per humanum genus inclementia regnat.
Non libycę segetes non pinguibus appula campis
Hordea non phrygijs, succurrūt gargara sulcis:
Sed minus hinc damni: minor hęc crumna: dolorq;
Ditior: infelixq; minus fortuna sequetur
Hic pauç sat erunt lachrymę: crudelior alter
Cōmunem ingenti pariturus strage ruīnam
Hostis adest, nostręq; rati grauis ingruit imber
Qua Rodani voluūtur aque: qua frigida rheni
Leuonicas fert vnda rates qua perluit agros
Insubres venetosq; padus, qua diues ab alto
Vertice subiectos speculatur Brixia campos
Occultum pluit ex alta deus arce venenum:
Et qua tiresię pulcherrima filia nymphas
Colligit humentis gremio lateq; recedens
Littus harundinibus cingit viridiq; papyro:
Quaq; patens longe fluctu sonat adria vasto
Ultrices mors atra manus exercet, et altis
Latemadens spar sam cędem componit aceruis.
Qua fluit etrusco surgens vetus albula fonte
Romanasq; inuisit opes et regna quirini.

Qua gelidis sonat armis aquis. qua magna potēsq;
Imperat aemilio vicina Bononia rhenō.
Imbelles acresq; viros seniū atq; iuuetam
Pallida mortifero pestis grassata veneno
Sternit humi. fundāq; rotās e turrib' altis
Ardētes papulas iaculatur. ⁊ vlcera diris
Cladib'. et penetrat flāmantib' inguina telis.
Huic tumidū guttur virus leuat: ille sub alis
Fata gerit: qua lōga humer' se in brachia curuat.
Alteri' patulas aures arsurā parotis
Suscitat occultum lōgis sub crimib' ignem:
Attonitūq; caput feriens vitalia membra
Occupat: atq; vias mors vna perambulat oēs:
Extollitq; caput qua cursum fatifer humor
Sistit: et horiferū sensim durefcit in orbem.
Id crudele gen' necis hoc imane ferorq;
Supplicii. hęc stygio rabies egressa profundo
Perq; domos humiles perq; alta palatia regū
Sequit ⁊ occultis miseros ferit ictib' artus;
Ut qñ incauti vicio pastoris ouile
Incustoditū nox intempesta recepit.
Silup' hēsternę patiens ieiunia lucis
Solicitusq; fame fuerit plimen apertum
Ad solas ingressus oues non mitigat vnum
Ingluuiem funus: s; multa cęde madescit
In totū sequitq; gregem: sic acre venenum
In fontes fontesq; modo p'sternit eodem.
Iāq; cadauerib' desunt loca iuncta sacratis
Aleoibus: effossa passim tellure p'ofanis
Condūtur tumulis. inhonoratilsq; feruntur

Funeribus: dictu horrēdum: visūq; tremendū
P̄da feris inhumata iacent: ⁊ tate fluenti
Circumstās tetro locus incestatur odoze.
Qua triplici cōclusa pado Ferraria longis
Cladib⁹ atteritur. dominoꝝ corpa passim
Pascūtur p̄ rura canes: aquileq; rapaces
Effodiūt duris hōim caua lumina rostris:
Intestina ferūt volucres: ⁊ in arbore summa
Extra patrū suspēsa diu videre nepotes:
Nembra pater vir egra trahens dum frigida condit
Corpora natoꝝ clauso nondū ore sepulchri
Zabitur ipse sup̄ sua pignora: Crebra suoꝝ
Sola domo vacua mater dum funera ploꝝat
Cum lachrymis aiām tenues exhalat in auras;
Dulci añ occasum vitę vicina scientes
Fata sibi: condicq; suas tellure volentes
Reliquias fodere solū glebisq; subaccis
Sacrato viui se cōposuere sepulchro
Rura silent: vacuq; suis cultorib⁹ vrbes
Iura fori clamosa tacent: per cōpita surgit
Gramen: et extinctis nō lucent ignib⁹ arę
Nec solitos cant⁹ nec odoꝝes templa laboꝝos
Accipiūt. squalentq; dom⁹: muta oīa; moerēt:
Qui superāt cladi: supez quib⁹ ira pepcit
Cogūtur miseri sua dulcia lumina ciues
Zinquere: et in medijs tentoria figere campis.
Sicut p̄ libycoꝝ solet armentarius agros
Ferrelarem. secūq; suos vectare penates
Ehdi ego p̄ tacitos saltus: et inhospita lustra
Dole sub excelsa silicis curuoq; sub antro

Monticolas habitare viros: et gramine pasci;
O superiloca qui tuti secura tenentis
Si scelere offensi nostro tam dira mouctis
Picta: sat veteres tam multo funere culpas
Sat longo luinusq; metu: iam parcite: saltem
Reliquias generis semenq; relinquite nostri.
Non animi tñ gentis cecidere latine
Cum romana ferox circum capitolia gallus
Barbaricis trepidam pulsans clamorib; arcem
Diceret. euerse frustra succurritis vbi
Romulidq; regni et vitę postrema dies hęc
Vel post kannensis lachrymas 7 funera pugne
Quãdo quirinales aquilas fascesq; superbos
Ad tyrias iam se laturum crederet arces
Annibal insaltās victo inuenit et hosti.
Et mox ex alto bellorum culmine pulsus
Languit aduersis fatis 7 Marte sinistro.
Non tanto tremuere metu p̄cordia grauium
Fertis inaduentu. monuit cum delphica rupes
Non muro non arce dari sed naue salutem.
Man ita moſeq; quondam miracula virge
Horruit attonito memphis turrita colono.
Ipse quoq; in siluis 7 vallibus apoenini
Exilem ducens tecto sub paupere vitam
Delitui qua templa petit romanaviator
Et qua flaminios fugiens Claterna per agros
Ducit ab angustis vñdosum vallibus amnem
Arce sub Q. ciani. nostris vbi dicta camoenis
Lecta Refrigerius sublimi in colle tenebat;
Non fuit ausa magis nec clade nocentior ista

Romuleam pestis longo quæ funere plætem
Diripuit. quãdo veniens Epidaurius anguis
Jonos citra fluctus in regna quirini
Abstulit aerium virus: qui postea templa
Juncta ioui tenuit: bifidum qua diuidit amnem
Insula ianiculum dirimens a collibus vrbis

¶ Cômunes calamitatum cause

I Eu superum sic ira velit seu noxius ardo:
Aethæris aërios infuso lumine tractus
Inficiat: seu sola ferant contagia morbum.
Seu dum longa fames hoim ieiuna coegit
Qua cibus velsi indignis: escaq; nocenti.
Impurus per membra fluens vitalia sanguis
Putruit. 7 dirum subiciens p̄cordia virus
Inferat occulto p̄peratam vulnere mortem:
¶ Unde malū surgat nō est dignoscere promptū
Ipse tamen reor̄ has oīs concurrere causas:
Et coniuratas percusso foedere diuū
Astroz terræq; simul concurrere vires:
Sicq; hoim genus haud vna obsidione teneri:
Et nobis elementa necem superosq; minari.
Nec mirum qñ longe grauiora meremur
Supplicia: et longe asperiori verberare cedi.
Quippe vbi nec super pietas. vbi nulla tonātis
A scelere humanas prohibet reuerentia mentes
Et virtus vicio vrgenti dare terga coacta est:
Ira patris diuū fremit indignata: furensq;
Euocat ex altis erebi fornacibus atram
Progeniem: horrifere genus implacabile mortis
Et terras permittit agi p̄blegetontis habentis

Plutonifq; premi imperio. de tristibus orci
Sedib⁹ egressa aethérias noua mōstra sub auras
Inuadūt hoīm coetus. 7 inertia flatu
Pectora letifero feriūt: it frigida rabes
Ad viuū penetrās aīos: perq; intima corda
Ambibitū virus postq; concluderit oīs
Ad hūcē aditus: hoīes impellit 7 viget
Quo stygicē iussere canes quo ditis auari
Spiric⁹ inclināt: prūm quo criminis auctor
Monstrat iter latū: placidaq; tyānide regnat;
Hic iuuat imanes erebi monstrare figuras
Tartareūq; genus sub apertū ducere coeli
Lumen: 7 oculci referare latentia mūdi
Monstra: venenoso paut que lacte megēra
Cerberēq; canis spumis 7 sanguine lerne
De pcor assuetum mites errare p vmbrias
Grynei nemoris vestrisq; sonantia rura
Cantib⁹ 7 gressus modo p fera mōstra ferētē
Intactū seruate deq; furiale pagmen
Este pio vari comites. moresq; docete
Infandos stygicē gentis coelūq; perolē.
Jam mugire solū coepit: iam nubib⁹ aer
Pallet 7 infernis surgūt afflatib⁹ vmbre
Nigrescitq; polus: mōstris exterrita lāpas
Fere retro phoēta grad⁹: auditur ab antris
Clamor. 7 omnigenū rabies cōfusa feraz;
Monstrum primum **S**uperbia
e Volat horrisono rapidi phlegetōtis ab amne
Ingenti alarum stridēte supbia ductu
Sicillam dixeris: sup quia cētera sese

Tollit: 7 extento socias supereminet ore
Omnia cōuoluens: caeca de sede baratri
Crimina nigrātem post se trahit oīa pompam
Hui⁹ ab ardenti virosus anxilitus ore
Fumat: et obscuris oriens a faucib⁹ humor
Defluit: hippomanen aconyta canisq; virētem
Tenarij spumam superās. omnemq; veneni
Mortiferā rabiem: stygij sex ima pfundi
Se supez gen⁹ esse putat. veterūq; deoz
Semen et a magno se iactat Apolline natam.
Ardua frons: vnoq; oculo stellata rotundi
Circuitus: medioq; sedens in lumis orbe
Descēdit spacijs equalib⁹ vndiq; centrum
Hoc insigne patris phoebiq; ardētis imago
Difficili vultu graditur gestusq; maligno.
Innocuos mitesq; aīos irridet. et odit
Quem videt eternis illustrem laudib⁹: altum
Per strutis iter veri conscendere honoris
Culmen. et ad superos niti coeloq; p̄pinquū.
Et grauis 7 raro incessu vestigia pfert
Strimonie de more gruis que semina cāpis
Iacta legens. equē tepido sub siderelib⁹
Si vicina ferat gressum p̄ rura viator
Tela ferēs arcūve manu caput ardua tollens
Clangit. 7 ingenti mouet internodia passu
Paulatimq; viam suspēso gutture carpit.
Et bellator equus dñi frenatus habenis
Ostentās pectus latū ceruice sub alta
Quū glomerat bibulo lentos in puluere gressus
Nunc hac nuncillac oculos 7 colla retorquēs

Spectari gaudet libycosq; equare leones
Viribus. albanos ve canes dum se putat auras
Colligit: et latis imitatur naribus curum
Non secus hęc rabies ventoso inflatio: vire
Quñ graditur vibrans alternis motibus armos
Ardua sublatq; circūfert lumina frontis
Ulanq; proceri miratur corporis vmbiam
Et tacitis ardens curis sublimia semper
Mente agitat: tumēdoq; sedet sub corde venenū
Contemptrix inopum: vultus elata seueros:
Inflatoq; rotans turgentia gutture verba
Ferre nequit iuga: maiorem indignata paremō
Imperia vsurpat: regniq; libidine feruet.
Immanisucta: ferox miseris aduersa: minaxq;
Mitibus: elatis contraria: nescia pacis:
Nescia amicitie: rixarum ⁊ litis origo:
Dura: ingrata: duplex aīo: violenta: rebellis:
Improba: quid pietas quid sit clementia nescit:
Perfida fedisfragam dubio sub pectore mentem
Uersat: ab excelso fugientia culmine semper
Saxa mouet: laudum semper vesana libido:
Sollicitum pectus curis flāmantibus vrget.
Nec vitę ratio nec opum nec honoris: in omne
Sponte scelus preceps ruit implacabile monstrum
Hęc hoīm suprema lucis: immane ferūq;
Tbreicio facinus potuit suadere tyranno
Asper vt horrenda cumulans presepia cęde
Semineces artus hoīm fumantiaq; exta
Intulerit stabulis: et equis epulanda viroz
Corpora quę infami hospicio laribusq; pphanis

Oculcus pacem simulans admiserat hostis
 Scelus dira inuisē spectacula fraudis
 2 uminib⁹ toruis quotiens capita alta leuabant
 Thracēs equi grandes humano sanguine pasci
 Et capita 2 teretes pendere extra ora lacertos
 Erurave confractis genibus crinis ve cruentos
 Ut dices sanie a mento per lata fluente
 Pectora: sub grauib⁹ contrita cadauera malis
 Fractaq; sub duris crepitabant dentibus ossa
 Strimonius memit Nestus: scit bistonis vnda:
 Traxit idumei genus hinc vecordia regis
 Quem magus ardentis coeli noua signa secutus
 Admonuit venisse deum Nisi ceca superbi
 Pectoris ambitio mentem fecisset opacam
 Illet ad infantis sancta incunabula christi
 Deposito fastu: sed mens inflata fauo:e
 Cesareꝝ gentis longoq; tyrannidis vsu
 Est ingens meditata nefas: nec pūisca parentū
 Secula par videre scelus: nec longa videbit
 Posteritas. prura furens galilæa satelles
 De tepidis matrum sinibus lactentia vultu
 Pignora: membratimq; secans: lata arua cruore
 Imbuic innocuo. matres vlulare per agros
 Audiuic montana Rachael: vicinaq; fonte
 Flumina de duplici ducentia nomen 2 vndas:
 Hinc est orta lues: quē thracia regna verusq;
 Græcorū imperium vertit: Bizantia regum
 Urbs opibus constructa: mari p̄tenta: duobus
 Aegeo eurinoq; fretis stipata sedebat
 Sceptra tenēs: puo qua gurgite bosphoros vnda

Colligit: hęc scythica irrupens O roman⁹ ab arcto
Insidijs captam ferro violauit z igni
Arx erat Europes: et inexpugnabile quondā
Romane fidei vallum Dacometia contra
Arma minas alię frenans libyęq; tumultum:
Hęc scelex dur atq; parens sublime nitentis
Imperij coeli summāq; ambire tonantis
Ausa potestatem quantū tentauit in altū
Surgeret enarios tātum descēdit ad amnes:
Cui⁹ ob ingētem tellus cōcussa ruina
Cessit: vt in latice Cautem simiferis: alcum
Pandit iter: molemq; sinu capit vnda capaci.
Sic pcussa grauis monstri se pōdere tellus
Dissecuit gremiūq; alto patefecit hiatu.
Sicut ad asteis cum vatem absorbuit agris
Campus: et armato pcussit tartara curru
Seu qñ inferni caua guttura Curtius antri
Claudit: et elysios tremescit pōdere campos:
Vt qñ electę primo sub iudice gentis
Terra Cozem sociosq; altū demersit in aluū.
Antra igitur grandi latez sinuata recessu
Inter se ripis summo coeuntibus ore
Dore pile quotiēs vento cōsurgit in orbem
In latos abeunt curuati formicis arcus
Ficq; ingens domus vmbraz p̄ceptęq; baratriū
Illic sulfureos incendia nigra liquores
Lambūt z dubiū quasi prima crepuscula lumen
Spargitur: et tristi caligāt tartara fumo.
Dic sunt lugētes mortis domus impia campi
Regnat vbi scelerū lachrymoso in carcere mater

Exercens poenis aīas claudiq; tenebris
Indignata fremit. clauso ceu nubula vento
Cum piceas frangūt clamosa tonitrua nubes
Hec est quam veteres dicūt phoetonta poetę
Aetherios docti cursus causasq; latentes
Ignibus æternis: sol est qui corda superbis
Incendit stimulis: tumidoq; in pectora fastus
Mittit: et impartēs figit sub corde venenum.
Propterea ex alto labētem cardine fingūt
Audacem aurigam fractisq; p aera loris
Solis equos caput Eridani inersisse sub vndas
Ad superos exit quotiens pater arduus alto
Annuit a solio: et latum imperiosa p orbem
Bacchatur: supraq; suas temeraria vires
Audet: et infausto amittit conamine vires:
Scilicet omne deo cōtra nitente superbum
Euancscit opus: sicut cum surgit in auras
Eructantis aque fluctus. mox vertice presso.
Decidit: et spumans alto demergitur amne
Atq; humiles inter sine noīe p̄terit vndas.
Hoc docet allophylus: solymę qui verbere fundę
Deposuit frontisq; minas animiq; tumorem:
Ibat em̄ solo auxilio thoracis ⁊ haste
Non ope diuoz non vlllo numine fultus
In pugnam: paruūq; minax dauida superbo
Ne quicq; terrere sono concitus in ensē
Dum surgit. misso p ferrea tempora saxo
Corruit: et toto diffusum ingere corpus
Dirati stupuer hostes: turpiq; dedere
Terga fugę: paruoq; gigas cadit ictus ab hoste.

Sic quoq; delusus curru iouis emulus alto
Alcea cōuerti scandēs curuamina pontis
Flāmiferūq; rotās alphoea p oppida fulmen
Occidit: et casu Eleam pterruiit urbem:
Hec docuit phlegyas gen^o execrabile coelum
Spernere: quos tetbys vlticib^o abstulit vndis:
Hec quoq; miliaco regi cum nescia roris
Terra diu solitas fruges victūq; negasset
Sanguine psuasit placari numina fuso.
In superos eadem natos armauit Alcei
Qui domitū grauib^o Martem tenuere cathenis:
Sit satis hec libasse: alijs memorāda super sunt
Plurima maiori scelex de p̄ncipe cantu:
Audiui: gemuit tell^o. turbatur auerni
Janitor: ecce niger nebulę globus exit opacę:
Jam turres regūq; domos abscondit ⁊ vrbes:
Exhalatq; grauem nox importuna mephitim.
Ite procul mites aię: quę dulcia pacis
Ocia: quę superos: quę coeli queritis arcem:
Ne funestus odor: ne vos contagia lędāt
Eliperę prolis: clausis abscondite valuis
Atria: progenies nigri dum p̄terit orci:

Monstrū secundum Inuidia.

I Fuor edax tristi surgēs Alchērontis ab amne
Pallidus: et moesto demissus lumina vultu:
Obliquūq; tuens. rebus gaudere secundis
Nescius: aera virum claris signata triūphis
Dente terens: tar doq; mouens vestigia passu:
Durimure nūc tenui nunc fulmine vocis aperto
Percurrit infontes: bona vultu aliena maligno

Ingemit: aspiciens: et felle grauatus amaro
Labeſcit: quocūq; ierit teterrimus oris
Spiritus: agroz virides interficit herbas.
Cetera nōnullis parcūt: certisq; venena
Graminib⁹ magicaq; ſolent miſceſcere lingua
Pontica magnanimū celebrāt medicamina regē
Quē fatis obſtare ferūt: his ille ſolebat
Virus ⁊ occultę inſidias cōtemnere mortis.
Tangere cęrulei ſquamas ⁊ colla draconis
Phaſias auſa fuit tñ Medeiſes herbe
Virgineq; preces poterāt: Hecateſq; liquores
Darius in auſonijs vmbroz vallibus inter
Serpētes impune cubat. libyeq; per agros
Qua ſteriles verſant nigri garamantes barenas
Non metnūt pilli colubros. non ſeua neparum
Spicula nō hydri morſum: nō aſpidis horrent
Hęc fera lerneo rabies maculata veneno
Omnia depaſcit. nullos innoxia uullos
Preterit illeſos: nulli manſueſcit: in omnes
Inuehitur: quod agit nō eſt: ſanabile vulnus
Non Amythaoniꝝ prodeſſe Delampodis vlla
Carmina: theſſalicis nō lectę in montib⁹ herbe
Phillyridę manibus: nō Coi ſancta magiſtri
Pharmaca ſufficiāt: claręq; Machaontis artes.
Non genitor ſtygijs lacerum qui traxit ab vndis
Dippolytū: nō phoeb⁹ auus cui prima medēdi eſt
Gloria: letali poterūt ſuccurrere morbo:
Quē iuuat iſtius varias cognoſcere fraudes
Et per aperta latens dephēdere ſigna venenū
Multiplices caſus ⁊ longa pericula cernat

Fatidici iuuenis: qui dum p̄saga parenti
Somnia narraret frat̄r̄ liuore sub altam
Accus hum̄ū p̄barias t̄adem migravit ad arces.
Hui⁹ vt infectos genitor cognouit amictus
Et pueri tunicas mendaci cede rubentes.
Heu fera clamauit dulcem sc̄uissima natum
Abstulit ⁊ luctu canos confecit amaro.
Aspice contorto Saulis cōiucia telo
Inuidiaq; sotos inter cōiuiua planctus
Et dauida inopem comitū cum paupe turba
Ire p̄ abruptos deserta cacumina montes
Et certam nescire domū: regemq; sub antro
Dep̄hensum: potuit seruo m̄tescere: si non
Intima tabific⁹ uiciasset pectora liuor.
Quid referā primos discordia semina fratres?
Et scelus: et campos germana cede madētes?
P̄t̄ereo vatem: nigri quem sp̄s orci
P̄culit ⁊ tristi clausit babylonia circo.
Ipse diu ieiuna iacens añ ora ferarum
Atq; famescētes aialia s̄qua leqnas
Intomitiū fregit super pietate furorem.
P̄t̄ereo pulsum patria reducēq; Camillum
Rapta panōph̄o referētem signa tonanti
Quis furo: ingratos dux p̄stātissime ciues
Scypio: quē fortuna tuā tulit aspera mentem
Uit post euerfas tyriē carthaginis arces
P̄artag bellandolibyce cognomina gentis
Cum tua consilijs esset melioribus etas
Utilis ⁊ vires ad ciuica munera promptę
Jura fori ⁊ ciues et amatam liqueris vixem?

Num monite pietas virides seruat p annos
Publica priuatis p̄ferre negocia rebus?
Causa mali liuor. suffusaq; lingua veneno
Tot clara inuictę molita extinguerē laudis
Facta: tot egregia partos virtute triumphos.
Qui rigidos enses: qui ferrea bella subegit
Exul ob inuidiam patria migrare relicta
Cogitur: et duros inter versatur agricoltes.
Ad cereris cōuersus op⁹ moresq; parētum
Qui pelusiace seruāt cognomina lentis
Et quib⁹ illustrem fecere legumina famam:
Triptolemi curauit opes imitat⁹ Osiris
Alcinoiq; senis studium ceu postea magnus
Cęsaris 7 sceptri posito splendore diocles
Hortoz didicit cultus. incidere vites:
Atq; piri secto malos infingere trunco
Quo fit adoptatis lignū bis fertile ramis.
Humectare solum riuis ferroq; bicorni
Psectere luxuriam terrę: redolētia sulcis
Gramina virgineos induta rosaria vultus
Lilia: narcissos: violas: flentes hiacynthos
Purpureisq; crocū folijs: menthāq; thymūq;
Pangere 7 innocuis vitam traducere curis.
Unde viro forti damnū parat inde salutem
Signit: et ipse suo cadit ictus vulnere liuor.
Plurib⁹ excelsa vel opum vel honoris ab arce
Profuit ad modicę sortis eccidisse quietem:
Sicut em̄ qñ rutilat noctemq; rubenti
Ore fugat carbo. in cineres atramq; fauillam.
Soluatur extinctis si cesserit ignibus ardor

Secula nulla timet: sic mens humana supbo
Tabæ fuit fastu: rebusq; elata sequūdis
Torpet. at erecto viret euigilatq; tumore.
Inceptum repetās iter: miremur auerni
Militiam. famis ⁊ morbi pugneq; parētem:
Zoilus his actus stimulis hoc par citus oestro
Inachis ⁊ quondā populos cū venit ad hōsdem
Diuinū audaci dum carperet ore poetam
Seu Smyrne seu meonij Colophonis alumniū
Regis ad imperium. pino suspēsus ab alta
Tristia niliace fecit spectacula plebi.
Sic pcreat: quicūq; pios auferre labores
Mittitur: et sacro vatū nō parcat honori.
Cetera dicitur sup his crudelis imago
Terruit imanis monstri vententis ad auras
Impete cum magno: fulis p terga colubris.
Circum equitat dñam furic: manibusq; flagella:
Vincula: flāmiuomasq; faces ⁊ sanguine tincta
Tela ferūt. vehitur plaustro stridēte supeller
Marta: loxice: clypei. galeq; micātes:
Conorūq; iube: strepitusq; auditur equoz:
Et procul binnitu campus sonat oīs acuto:

Monstrū tertium Ira

Ramina: odiq; parēs: mauortis alumna:
Secum agit indomitum stygia de sede furorem
Stentorea qui voce tonat: qui gutture lato
Fulminat: et rauco resonans clamore fugacem
Pantagiam superat: mugire tonitrua dicas:
Horrificaq; fremens gratas voce cohortes
In rigidis enses alternaq; vulnera mittit.

Sanguinolenta graui vibrās hastilia ferro
Bella ciet: rixasq; mouēs: hostemq; lacessens
Labra man usq; tremit: scintillāt lumina toruis
Fulta supcilijs strepit ⁊ cōuitia lactans
Bacchatur. si forte aliquo neq̄t obijce poenas
Sumere: vindictas in idonea tempora differt:
Fitq; odium. quod longa fouēs incēdia pectus
Urit: et accensis lambit p̄cordia flāmis:
Nil pensi nil mentis habet: cito mobilis: expers
Consilij. volat in pugnam: retinacula rumpit.
Zege modoq; carēs: rabido stimolata calore
Non ignes non arma timet: flāmantia tantos.
Pectora cōcipiūt accensi sanguis estus:
Quo ferat immanis furor et grauis impet⁹ ire
Fabula testiade p̄scis monet eruta chartis.
Cum ferus Dentides aprum Calitonia rura
Uastantē premeret proceꝝ socialib⁹ armis
Auxilijsq; canum spumanti concitus ira
Fulmineoq; fremēs et hōla pagmina dente
Irrumpebat aper: nō illum densa viroz
Turma nec hinnitus celez tremefecit equoz.
Strenuus arrectis hirsuto tergoꝝ setis
Flāmiferis oculis hyluas ⁊ retia rumpens
Qua furor vigebat rapit⁹ p̄ spicula cursu
Perq; canū rictus venabulaq; ipsa rucbat:
Non secus hęc rabies ardenti percita bile
Luminibus cecis p̄ aperta pericula fertur.
Felsin eos totiens ciues in dira coegit
Excidia: et furijs trepidam inuoluētib⁹ vibem
In ferrum ruerē: atq; securib⁹ ardua tecta

Detrahere ⁊ patrios flāmis violare penates
Compulit: antiquosq; patꝝ delere labores.
Seu postq; domitis scelez cernicibꝰ auctor
Occidit: et rutilos Serrę cōcordia dentes
Signa tulit p̄nīs populꝰ cum patribꝰ alte
Defixis urbana quicq; radicibꝰ hēsit
Atq; gradu semp mansit respublica firmo:
Hęc eadem rabidum cōuulso pectore syllam
Dra cruentatū furibūda animāq; vomētē
Sacrilegam: celeri rapuit sub tartara fato.
Viscera natoꝝ manibꝰ lanianda paternis
Ipsębuit alcides quom lusus imagine falsa
Sanguine foedauit lęta dulciq; fructem
Pace domum. fuit ira viz quę lussit imago
Ira draconigenas acies Cadmiq; nepotes
Fraternalq; manꝰ alterna cęde rubentes
Implicuit longis belloꝝ ambagibus: ira
Diruit excelsas vrbes: atq; indytra quondā
Oppida: regalesq; domos euerit abactis
Cimbꝰ. acrias turres detecit: et arcus
Clara triūphales veterę monumētā laboꝝ.
His accensa facis italos pulcherrima regna
Et magni specimen mūdi vexare coacta est
Barbara seucies ⁊ inhumani fera vulgi
Colluuię Roma indicio est. Syllanaq; tuscis
Urbs diuisa vadis: nec nō regina caputę
Etruscę quondā modo sola Bononia gentis
Et vetus aprico recubās in culmine Dertion
Curꝰ adhuc extāt vacuis vestigia campis
Semirutę molea lapidum fractęq; columnę.

Vincula: singultus: lachrymas: suspiria: planet?
 Pallorem. vigilsqz met?: tormēta: cruceqz
 Verbera pestifero rozantia tela veneno,
 Protulit: atqz feris hoīm crudelibus artus
 Obiectās: varijs implevit cladib? orbem
 Huic multę exilio gentes aliena sequutę
 Regna suis orbę patrijs: sic filia quondam
 Tirefię gemini Danto post dura Cerontis
 Seruicia. in venetis molita paludib? orbem
 Elixit: et extinctę sua noīa tradidit arci.
CLaumedontiadem teutrū salamina petētem
 Expulit ira patris Quid te Meiphyllas helle
 Quid pfugū memozem phixū sęuūqz athamāta
 Atqz nouercales furias odiūqz minasqz
 Adde miceneū poenas 7 funera regem
 Patri intentātem. moesta sqz agamennonis cōdes
 Atqz sophocleo celebratos carmine plāctus.
 Adde phryges geminos antenoza fluctuagūqz
 Aeneam: ignotū decorantes moenib? orbem:
 Hos aliosqz irę patrijs a sinibus actos
 Longa p exilia 7 calus misere sinistros:
CHac rabie succēsa feram priameia cōiunx
 Induit: et duplici creuerūt aggere dentes
 Longaqz sub geminis surgētia narrib? ora
 Succēsi mansere oculi: et truculēta minaci
 Fronte supcilia: et latrās in pectore virus
Quid memozē sęqz furias odiūqz parētis
 Quę miseros nati flāmis fatalib? artus
 Vltā necem fratę. 7 matrē se oblita cremauit?
CUlx ea finieram cum formidabilis irę

Castra sequēs aderat Stygijs noua belua signis
In gēti comitata manu. mendacia tectis
Vulcib⁹ 7 trepide dubia sub imagine fraudes
Ignotisq; doli sub vestib⁹ agmen agebat:
In medio stipata graui regina tumulu
Tollebat nigra vmbrosam fuligine frontem:

Quarū monstrū Philargyria

a Vni sacra fames hęc est rerūq; cupido
Improba diuitias amo: infinit⁹ habendi
Hęc nūmi sitis ardescēs immēsa vorago
Tartarcis emissa vadis imitata rapaces
Unguib⁹ harpyas armataq; grandib⁹ ora
Dentib⁹ in gyz. quales quātosq; elephanti
Aethiopes Indi ve ferunt: sinuātur in orbes
Et nodus in se rediens coma densa figurat
Tempora nec velat s; agit suspensa tumorem
Vndiq; surgentem nudaq; recedit ab aure.
Nec solum vigilēs obcūit hirsuta rotundo
Tempora circuitu. vix sub vertice cano
In ceruice micāt oculi ceu florea ferta
Effigies veteri vultusq; simillim⁹ argo
S; magis introsum scrobib⁹ subducta cauatis
Lumina discedūt: setosaq; prominet atri
Sylua supcilij: macies squalorq; p omne.
Corp⁹ iners dicas monstrū: et vix ossib⁹ hęcens:
S; geminis quotiēs opus est ita nititur alis
Vli credas ferri boream zephyrū ve p auras
Pręcipitēve Notum: luci si nuncia fama
Surgat: vt accept⁹ nares odor imbuit auri
Elevat ingentes alas 7 lumine fixo

Vtila petens quicquid falcatis vnguib⁹ aufert
 Sculta suos nunquam ventur⁹ seruat in vltis:
 Sacra deum. sanctas leges. p̄claraq; gesta:
 Scriptores rex egregios celebresq; poetas:
 Qui proceps laudes chartis et noia mandant
 Et quicquid non auget opes auersa repellit
 Sola iuuat que lucra ferunt. sint cetera quanquam
 Laudibus et p̄cio dignissima. cetera sordent.
TSicut hyperboreis rutilas in vallibus aurum
 Gryphes amat. auidiq; tenet: vigilansq; tuentur
 Unde nec vtilitas operę preciumve laboris
 Sed metus et clades oritur: sic pectus anxelum
 Per uigilias nostri grauiore cupidinis estu
 Feruet opes cumulans: quas olim prodig⁹ heres
 Dissipet: et pingues ferat in conuiuia mensas
TPalla sinu lato ex humeris decurrit in imos
 Zapta pedes: manicę velant extrema capaces
 Brachia quas ubi vult curuos demittit in vngues
 Utitur his quoties opus est vel fingere mores
 Vel gestu simulare fidem vel fallere quenquam:
 Seu furtum celare. man⁹ leuis apta rapinę.
 Perfida mens nullisq; potens mansuescere dictis.
 Indignas dignasq; preces surda accipit aure.
TUt proiecta bouis detracto grandia tergo
 Viscera perspicuens oculis vel nare sagaci
 Vultur edax. auido coruus ve famelic⁹ ore
 Conolat ad resoluta graui conuiuia tabe
 Sic ad opes aurumq; cito litis ista volatu
 Fertur: et ad nudum spolians: fragmenta breuesq;
 Reliquias studiosa legit: gremioq; recondit.

Nec cōtenta bonis diuū quę munere tellus
Protulit in partem scelez vocat astra deosq;
Exercetq; pces magicas. 7 cōsulit aras:
Infernosq; vocās manes altaria circum
Nocturnaſq; adhibet veſtes: tetrog; vapore
Orgia perlustrat: ducēſq; in puluere circum
Murmurat. 7 varijs diſtinguit ſigna figuris
Extaq; tyriſheno ritu ſcrutata requirit
Theſaurus quę terra tegit linētia plumbi
Pondera: et argētī globulos vīuētis. et cra
Artifici mendax vertit medicamine in aux.
Falla. ꝑ cum veris iungēs cum tōride bacchū
Cum gēmis fragiles hyalos. cū palladis ſimbrie
Miſcet Ariſtei ſuccos 7 cerea mella:
Mentitusq; nouas ſuco errorem faciente
Confectis ſenio deludit merabus omne
Turpiter emporiū. lucriq; libidine feruet:
Et totos ac arte dies cōſumit 7 annos.
Etq; dies triſti ſic nox abit anxia monſtro:
Nullaq; par vicio rodentibꝰ incypta curis
Pectora nulla quies: poſt turpia lucra diurnę
Fraudis 7 exlegem queſtum: ſi lumina ſomnus
Occupat 7 duro furatur membra labori:
Pictus imaginibꝰ formiſq; fugacibꝰ aſtat
Dorphaus 7 varijs fingit noua vultibꝰ ora:
Etanaq; ſopitos ludunt inſomnia ſenſus:
Nam rex tenues vmbraſ ſimulacraq; ſeruās
Lubricus aſſiduis vt fluxibꝰ ambulat humor
Et nūc ſumma petēs repetat nūc ima relapſus
Antra cauernoſi capitis rigat: itq; reditq;

Nunc iter obliquū sinuans; nūc tramite recto
 Fertur. et ipse sibi redit obuius: aut agit arcum
 In dextram leuamve cadēs vt pellit et viget
 Fumus et ingressi caua spiramēta vapores:
 Sic rez species varijs cōkursibus: vt fors
 Obtulit aut vsus vel vis incognita coeli
 Spirituūve potens industria nocte silenti
 Diuerso ostentāt diuersos ordine casus
 Ceu varias voces diuersaq; noia rerum
 Si nouus inuersis surgat cōpagibus ordo
 Difformes eadem faciūt elementa figuras.
 Hęc duo Roma notis et amor cōponunt⁹ hisdem.
 Tramite cōuerso et retro redeūte meatu.
 Quę simulacra magis vigilās exercet in vnū
 Noctereuertitur: verisq; simillima formant.
 Ostentātur opes cupido quia tpe lucis
 Cogit opum species et iter quod luce frequentāt
 In tenebris repetūt et noto calle recurrūt.
 Cęcaq; p̄teritas imitātur somnia curas.
 Quom tacitis ergo redijt nox humida pennis
 Atq; soporiferos nūcis argentea bigis
 Luna vehit radios: somnus prura per vrbes
 Spargit lęthico medicata papauera roze:
 Et vigiles abigit secreta incendia curas.
 Pulsę abeūt celeres ad tristia limina ditis
 Atq; leues hęrent sub opacę frondib⁹ vlni:
 Ulmus em̄ diffusa comas et brachia late
 Surgit ibi a validis radicibus: illius ergo
 Muta sub vmbrosis habitāt quę somnia ramis:
 In thalamos hōim et tenebrosa cubilia ducūt:

Dantq; suos illis vultus vocemq; habitumq;

Illam p obscuros capitum delapsa meatus

Ad vigilem luteū aīn: casusq; figuris

Nobilibus formāt: sopit aq; corda iacētum

Sollucitāt: nec vana minus q̄ vera fatigant:

Interea circum vittas ⁊ ancla frequētes

Orta volāt curq; morq; vt sopor euolat intrāt

Mordaciq; secent itez precordia rostro:

Hec est quē ticiū volucris ferit ore cruento

Aeternę natum poenę eternoq; dolori.

Monstrū igitur si quādo quies blādita soporē

Reddidit aut auro insudat: sublata ve furto

Semina frugiferę Cereris: vel inania plangit

Horrea: vel dura decussos grandine fructus:

Effusam ve fractis mercem dephēnse furta:

Atq; itez tractat sub nocte negocia lucis:

Totaq; sub curis ite vicia simillima morti.

Hec aīn turpi maculās et corpora late

Querere coelesti precīū pro munere iussit

Vanaq; cōposito mendacia fingere vultu

Quā grauē sacro morbū 'Maaman' in amne

Abluit ⁊ puez spolijs onerauit ⁊ auro.

Hec eadem scelez genitrix fraudūq; magistra

Reginā libycis posuitq; in collib' vitem

Aere. viro. patria spoliās. peregrinaq; circum

Aequora: p rapidas sytes. p barbara pellens

Regna diu profugam terris tactauit ⁊ vnda.

Hec priami natum: cui longa pepcerat ira

Martis et a patria pcul obsidione latentem

Abraicio iuuenem innocuū mucrone peremit

Ab seclus ab dirum facinus multoq; piandū
Sanguine primęq; imberle sub flore iuuentę
Ignarūq; doli puez nil tale verentem
Pferidus obruncat. placidū rosei decus oris
Et regale caput simplex sine crimine pectus
Et natas ad scepra man⁹ veniamq; p̄cantes
Vulnerat immitis repetito sepius ictu.
¶ P̄tereo concisa sui qui corpa nati
Dijs epulāda dedit: quiq; auro vendidit urbem:
Quiq; suū superās hostem superat⁹ ab auro
Eranimū pbrygio versatū puluere corpus
Misit ad extremos ignes patriūq; sepulcrū
Nō prece nō lachrymis mot⁹ non voce paterna
Nec misero casu queruli senis: imemor omnis
Iusticię solo placat⁹ munere tandem
Hectora restituit prianto sua pignora patri.
Quiq; p vndosam dulces ne p̄deret equos
Diuitias retro cōuersa naue p vndas
Ad patriam ⁊ suos rediit nō inscius hostes.
Quiq; deum manib⁹ rapiens pendētia dona
Sacrilegus supez vanos irritat honores
Et qui surripies auri duo millia pondo
Et lateres fuluos fucata subintulit gra
Ue gen⁹ frenū nasamon qui x̄sus in austros
Incolit istaco cōtermina rura canopo
Manfragijs victū quęrens: gaudere procellis
Turbinibusq; solet. susasq; p equora merces
Colligit ⁊ nautas ad punica littoza pullos
Auxilium simulans violat Sic improb⁹ auri
Raptor in aduersis quenq; si viderit angit

Casibus exultat: fictoq; astutior: ore
 Dum pmittit opem spoliat: predāq; reportās
 Edat ⁊ exuias occulto congerit antro:
Hęc quoq; venalem (tanti quis crederet orū)
 Esse deum fecit: Semen cęlestē piando
 Progenitū sceleris diuine mentis alumnū
 Virgineoq; alitū gremio. crimēq; volētem
 Soluere ⁊ antiquo cōtractam fomitelatē
 Dira fames auri. culpe regina parensq;
 Perdidit. indigno signatū verberē corpus
 Confixum caput ⁊ duplici manātia rore
 Pectora pallentēsq; genas frontēq; cadētem
 Ingratę moriens plebi mōstrabat ab alta
 Arboze purpureū terra absorbente cruorem
 Hęc opa hi fructus hęc gaudia mentis auare
Hic memor antiqui sceleris dum tristitia flerem
 Funera virgineę proli: largoq; maderēt
 Imbre genę. vidi ex alto telluris hiatu
 Deformem pdire choꝝ Sartagine lata
 Signifer armat⁹ vestigia lentus agebat
 Quem cōfusa cohors cultris armisq; popine
 Pressa sequebatur. patinas vinctosq; ⁊ lebetes
 Visceraq; oblongis verub⁹ confossa gerebat
 His comes in bellū turmis veniebat inertī
 Turba canū gressū. quoz cutis aspera multam
 Fluxerat in scabiem: sanieq; fluentia linguis
 Ulcera lingebāt ⁊ cębro ardentia morsu
 Scalpebāt terga ⁊ scabras prurigine dunes:
Quinū monstrū Gastrimargia.
 b c quoq; cereberis monstrū defaucib⁹ exit

Ridiculū. nam pingue caput. frons p̄minet alta
Labia genas oculosq; tumēs sub gutture lato
Surgit ⁊ inflatū tollit curis vuida pectus.
Trita. breuis. maculata mero ⁊ pinguedine vestis
Elit renes clunesq; tegit ventremq; profusum
Raraq; collisus egre vestigia mutat
Doplicib⁹ curuis putruere sub vnguib⁹ esce
Ad lumbos ad utrūq; latus lachrymantia circum
Luceta ⁊ guttis suspensa fluentib⁹ hērent
Sumina. lapsis adeps iter ⁊ vestigia signat.
Denophro leua armata est. abdomine dextra.
Ante cibos quam p̄ssa graui sub fasce priores.
Concorit natura nouas superingerit offas.
Impatiēs famis. escāz infinita vorago
Mocula p̄tensa manu sicis implicabilis haurit
Et crebro exbilarat bacchus cōiuiua potu
Garrula: lenta: salax: petulās: improuida: turpis
Immemor: in docilis: leuis: ebria. dedita somno
Semp̄ olet naresq; graui cōtristat odore.
Talis erat multo spumās silenus hiaccho
Quom̄ capitis nutu in collum curuat⁹ aselli
Cruicem sup̄ atq; iubas stillante salina
Risus erat faunis nymphisq; colentib⁹ agros.
Cōcaua nō tantum maris absorbere charybdis
Dicitur: a Calabria qnē diuidit arua pelori
Quantū hęc inglunies vini demergit in aluū
Hirsutam fetis aluū densa q; comantem
Pute: per humētes it grex teterrim⁹ umbras:
Grex olim hylle infestus vatiq; tragēdo
Et pingui sudore cutem depascitur vdan

Blandior ingressu primo semelcia proles
Incalet atq; vias fumos exhalat in omnes
Concluditq; aditus p quos a pectoris antro
Spiritus ascendit curuas in verticis cedes
Nam nebule feruente mero p guttura pingues
Attoniti capitis summā voluētur in arcem
Pugnaq; sit. validis alti mens incola tecti
Defensura suū limen succingitur armis
S; conata diu bacchātem extinguere fumū
Elicta fugit: victor subiens penetratia bacchus
Cui comes it sopor et toro dementia gressu
Per cerebri humetesq; sinus aięq; sacellum
Lethæo spargēs haustos de flumine rōzes
Inducit somnos hebetes ⁊ morphæa dōctum
Fallere imaginib; nocturna; fingere monstra:
Pondere pressa dei cōniuent lumina crebris
Mantibus: et placidę nequēt obfistere nocti.
Lingua loquat prius ⁊ nullis obnoxia vincis
Jam delusa labat: s;ba imbecilia presso
Fine cadūt: bleſo sonus cuanescit ab ore:
Labentemq; pluit p mentum barba saliuam.
Qualis in vmbroso Prothæus mutabilis antro
Pressus aristæo iacuit qua Carpathus inter
Miligenas clarame; Rhodon caput extulit vndis:
Qualis in occidua pugnat Antæus arena
Et ferus æemonię victore sub Hercule taurus
Fusus humi cubuit. qualis minois in cede
Semiuit eructās spumātem sanguine predam
Cecropio: qualisq; cauo sub carcere plena
Cerberus ingenti diffundit viscera campo:

Talis in immūdo nūosum bellua corpus
Pulcre distendit: tumidā sic explicat aluū:
Egraq; turbato sic deicit ordine membra
Nūc ventosa tumēt: nūc cōtrahit ilia flatus
Alternisq; sonat vocis via murmure rauco
Pectus z ora lauat tepido fumantia rore
Sudor: et vndātes currunt p̄ tempora riui:
Somniaq; occurrūt: pingues sunt somnia mensē
Atq; coronati fuso crathres hiaccho:
At celeres nūc labra bibūt nūc humida muscē
Lumina nūc bisito rimātur tpa rostro.
Dum loquor et turpis moroz ad spectacula mōstri
Ecce nouē gentis resonās fragor impulit aures:
Et tellus noua castra vomens ingētia sudit:
Almīna: quē campis immīssa patentib⁹ omnes
Compleuere vias: et culta noualia: nec iam
Rus capit has acies z nō numerabile vulgus
Ulcinas intrare vrbes. incendere templa
Uisa cohors z ferre nouas in moenia flāmas.
Signa sequebātur moerētes ordine turmē
Composito: signa arcus erāt: fax: tela: pharetrę:
Et quanq; hęc essent hostilia castra genusq;
Pestiferum: ridere tñ facileq; choreas
Ducere permixtis leta ad cōiuiua turbis
Suadebant fieriq; leues cum carmine ludos.
Dux erat his formosa venus suspensa cupido
Filius hastili longo vexilla ferebat:
In gremio matris molliq; in veste volutus
Insidias iocus z varias excogitat artes:
¶ Sequitur liber Secundus.

Est rosa cōfusis rutilāte coloribus albo.
Rara sinū chlamys: 7 visu penetrabilis ambit:
Albaq; sub tenui cutis interlucet amictu.
In geminos orbes glomerata utrinq; tumescūt
Pectora. zona sinus cohibet baccata fluētes
Gemma humeros nō vna tegit digitosq; micātes.
Hoc habitu ad ripas phrygiū simoentis amatū
Ibat ad Anchisen: marti velamine in isto
Est cōgressa: cauo dum vir sudaret in antro
Vole sub actnea: qua fortib' gra lacertis
Volut in ardēri durus fornace pyragmon.
Qualis erat tyrios ludēs Europa pagros
Sūte phybleas errās Proserpina valles
Cum Cyane in liquidū fluxit mutata liquorē.
Qualis in ornatu libyco sidonia mater
Comprior: et festis solenni more diebus
Cum nurib' phrygijs multo spectabilis auro
Lyndaris ad diue veniēs Tritonides arcem
Seu quales ineunt regum cōiūta nupte
Buxea cum letos modulatur tibia cantus:
Tale sup pieto per rura p oppida curru
Progrediēs monstrū nūctos nūc vulnerat illos
Luminib' mortis apte gestug venusto
Obuia diffusos crines vestemq; decoris
Morib' unpellens diuinū spargit odorem
Aura: sonat tenui ludēs vaga bractea vento.
De pudiciciam simulat castumq; ruborem.
Nam magis innocuo si sit cōiūcta pudori
Forma mouet: condita graui comitate venustas
Accendit rapidos furijs afflantibus ignes.

Hec sunt illa quib⁹ veneris puer arma superbit:
Et quib⁹ imperium terris quesivit et alto.
Hinc huius surgit crucians insania mentes
Quæ dulces abigit somnos: quæ pallida reddit
Ora: parit gemitus: in amarus lumina fletus
Solvit et in totum suspiria seminat orbem
Mira huius natura feræ: non ense nec hasta
Uincitur: inter equos. thoraces inter abenos
Per galeas conosque truces incedit inermis
Inuda manus: sine thoracis sine cassidis usu
Concita in hostilem victrix agit eseda turbam:
Præteritque huius castra Imbecillâ rider.
Marta fert Daceto teretes in bella sarissas
At sythice longis utuntur amazones hastis.
Romulide certat pilis: celeresque caricias
Barbar⁹ aduersos gallus iaculatur in hostes:
Parthus equo versis pugnat fugiente sagittis.
Sunt varij mores: usus non omnibus idem
Militie: non omne vnus genus utitur armis.
Sunt isti sua tela ioci risusque modestis
Mucibus et pulchro ridetia lumina vultu:
Dura quibus penetrat compagibus aera solutis
Scutaque multiplici chalibis circumdata veste
Scit paris cneasque pius scit durus Achilles:
Alcidelque iouis proles: scit iupiter ipse
Sepe feræ insidijs factus fera. cygnus. et aurum.
Scit crudelis idem Thekæus: victorque Meduse
Cuius adhuc retinet illustrem sydera prædâ
Hoc regina modo Babylonia pasyphæaque
Sic Bacchi delusa parens: sic et phæacantis

1494 + 1495

1494 sine capite p. 1495

1494 + 1495

1494 + 1495

1494 + 1495

Victa cupidinis mater que languit igne:
Uenatrix qz soror phœbi: scit lamia rupes.
Hęc fera adulteriū parit incestusqz nefandos:
Stupra qz: et igne scelus dignū quo barbara quondā
Abstulit imixtis sulfur quinquurbia flāmis.
Nunc lacus est: ybi tūc hoies errare solebāt:
Et qua pentapolis regio fuit equora lentus
Idigra liquor vestit: qui mortua corpa sorbet
Ulua gerit tergo: sceleris monumēta vetustī.
Hāc venerem dicere patres: quā spumeus humor
Progenit: leniqz salo delata pinguū
Zictus vt applicuit placido per pectora lapsu
Se insinuās delubra sibi que sunt aras.
Flāma latens ventis Uenus est: furor ossib⁹ herēs
Hinc iocus hinc frater sacus est qui tela facēqz
Gestat: et auratis sine lumine militat alis:
Omnib⁹ has natura potēs z provida curas
Abdidit hos stimulos atqz hūc animātib⁹ ignem
Quo prestāt magis ossa calēt: venus acrior virget
Nam meliora magis prohibēs natura perire
Ad genus augēdum flāmis grauiorib⁹ instat.
Alit hoiem cui plus diuini lumis auctor
Tradidit: et flecti voluit rationis habentis:
Legib⁹ hunc certis iussit cohibere furorem
Imposuit qz modum veneri ne plurib⁹ vna
Habat: vt vnus cōiunx sit cōiugis vnus
Hinc proles: hinc sancta fides z honesta feracis
Copula cōiubij legis mysteria nostrę.
Sz venus hos mores naturęqz addita frena
Non patitur: nulloqz potest mansuescere vincto.

Ac velut vnda fluens promis qua colligit amnis
Si solitos misso tardaueris obijce cursus
Murmurat. et claustris furit indignata teneri
Perlustrasq; aditum tumet 7 spumantia terga
Elevat. et molem flurus que interceptit vrgens
Pondere crescti semp conellere tentat
Et tandem everso celerem trahit aggere cursum
Assuetum per iter notisq; dat oscula ripis
Sic venus iniectis crescti libidine vincis
Vento inflata calet. pedibusq; repagula vincis
Libera pernicem facto rapit agmine gressum.
Et pcul iuuenes simplex 7 credula turba
Pceda eritis: dabit poenas: hec bellua thysten
Hec Cynare natam rapuit: scyllamq; paterno
Erine ream: proci sobolem lotidesq; puellas:
Ite viri pcul: ite nirus: hec bellua tinxit
Caede maritales thalamos 7 sanguine lemnon.
Hec iras hec bella parit: circumspice campis
Que stygijs errat vmbrias. pallere videbis
Tristitiaq; premi: et rubru sudantia rozem
Tela coronari myrto: et nuc ire per vmbrias
Pallentes vmbrias nemoz coenosq; lustra
Et nuc acre graues vestigia ferre p hastas
Nuc p equos. has dura ven? certare coegit
Pulueresq; aspergi. 7 grauib? sudare sub armis
Atq; pati geminu duplici sub Marte furorem.
Dicta sub exiguo claudatur vt oia versu
Diuitias animu. corpus necat. inficit aufert.
Talibus exultas armis 7 milite tanto
Dulca catixnatis heroum milia secum

Ducebat manibus nitidofq; p oia flores
 Compita iactabat. violas. hiacynthon. ⁊ alba
 Lilia. purpureasq; rosas. Amaranthon. Anethi
 Gramen odorifer. Casias. ⁊ cinnama nardi
 Semina ⁊ assyrie dederat que balsama silue
 Narcissum croceasq; comas rutilantia fila.
 Sz passim infestę iactis de florib; herbe
 Surgebat: quas gignit ager sar'ctous amaris
 Frondib;. ⁊ taxus. tristiq; absinthia succo
 Mordētis gen' vitice. curuisq; rubeta
 Dentib;. ⁊ tribuli. Tirimallus inane Cicute
 Germen: et erectę tollit que hastilia sentes
 Omnigeniq; seges subit importuna veneni:
¶ Dūq; oculis abiens. agmen sequor. vltima pigris
 Passib; vmbroso gens ascēdebat ab orco
 Gens obscura carens titulis. ingloria. laudū
 Indiga. vulgus inops. proles ignara labor
 Segnis. iners. timida pictū testudine velum
 Antefere's ibat torpor. sine noie longa
 Turba sequebatur pompa. dux vltima castra
 Hircus equo tenui vultū deformis agebat:

¶ Septimū monstrum Acidia.

b ec est curaz genitrix exercita nullis
 Artib; officij nullo laudabilis vsu
 Segnicies inter socias nutrita megere
 Doctaq; languores animi. luctusq; mg'ra.
 Sola sedens. oculosq; solo desira. malignum
 Crispa supciliū. pallens impetra capillos
 Inherbriatim paties scalpit caput vnguib; vncis
 Os innumda. manus illota. cadente salua

Barba madet. pluit imbriferis denarib⁹ humor
Debilis. ⁊ longo pendēs in pectora dorsi
Fauce tumet. leuat angusto sub pectore ventre
Utris ad exemplū morbiq³ intercutis instar
Crus exile. genu surgēs. pes pinguis ⁊ amplus
Tardat iter grauib⁹q³ dolet iunctura podagris
Hęc fera serulis sanctę fastidia vite
Ingerit. ⁊ tardos ad clara negocia sensus
Somnifero languore premit. frigētia corda
Inuoluit gēto dense velamine nubis.
Nil nisi terrenis hauritum de fecibus vnq³
Cogitat. annales veterę dubiamq³ futuri
T³pis ignozat sortem. nō vlla latentes
Cernere naturas rez causalq³ tueri
Cura subitē subiecta oculis vix aspicit. egre
Palpebras leuat herētes humore tenaci
Lumen hętet. sardēt aures. vox languida. sermo
Barbarus. obscuro xba interclusa palato.
Seminat infoclitē lolū frigēsq³ papauer
Zethisq³ rigat steriles humorib⁹ hortos
Plumbea linēti gestat cōnexa metallo
Uincula captiuos hoīm quib⁹ alliget artus.
Saturn⁹ pater est isti. nox humida mater
Hęc genuit magnos Iouis vt cōpesceret ausus
Itala cretęis petijt cum littoza rōstris.
Penula trita. fluēs humeris a pectore apta
Sordida. neglecto cultu. demissioz ante
A tergo breuior. textu laxata soluto
Fila oras circumpendēt. rosere cothurnos
Articulosq³ pedum mures ⁊ olentia nigris

Sordibus immūde sulcāt calcanea rime
Ipsa sibi grauis est turpi delecta quiete
Doeret. ⁊ ignorat cām moeroris ⁊ ortum
Ebria lethargo semp tristiq; veterno
Virtutū formidat iter. mōstratq; labores
Difficileq; vias ⁊ rematoria videri
Cuncta facit. ceu si vitreo sub iurgite virga
Versa sit acrio quia corpe densior vnda est
Ingētem sparsa mētetur imagine formam.
Sic hōim falso deludit Acidia vultu
Spem minuēs aiōsq; premēs operūq; futura
Præmia deridēs. cōtemni fulmen ⁊ ignes
Tartareos frustra q; docet pblegetonca timeri
Aeacon ⁊ imino a negat. nullū Rbadamācho
Judiciū tribuit. foedeq; libidinis vsum
Et venenis cōcedit opus. cōiuiua ventris
Ingluuiem laudat. sic lentus pectora torpor
Occupat. ⁊ pigras ita vincit inertia mētes.
Instructis laute mensis si copia detur
Indulget. quesita vorat. s; querere nescit
Inde graues curę lōg; uaq; tedia surgūt
Sic nocet hoc monstrū ⁊ iustis conatib; obstās
Suadet ab obsecnis queri solacia rebus.
Hoc inhonoratū scelus ignauūq; sequūtur
Ignorę tristefq; aię. quas nulla futuri
Cura nec eterne stimulauit gloria fame.
Si tñ hoc quēdam retinent ex ordine nomen
Non sua sed xrus illos laudata priorę.
Vel genus excelsę gentis. vel regia virga
Zimbelli gestata manu. vel nobile crimen

*l'espérance de s'acquiescer
victorie de sa vie future*

*Quædam minus et quædam
tuo iudicio apud iudicem
falsitas potest*

Egregiūve scelus sciri sine laudis honore
Cogit. ⁊ inuitas hoīm trāsmittit ad aures.
Cis toꝝ turpi ex numero ⁊ de plebe nefanda
Unus erat modico dñm qui vendidit ere
Un⁹ ⁊ ostriferam festo qui iunxit abydū
Pontib⁹ ⁊ magnū salis Aethon abluīt vndis
Dox vbi cōuulsas audiuit in equore puppes
Et pontem equoreis cōfractum virib⁹ amens
Qua phryxi germana iacet rate fugit inermi.
Talis ⁊ ceneadū phrygio de sanguine Cesar
Ulcernus. aulonic lates ⁊ dedecus aule
Talis ab Assyrio veniens lōgo ordine bello
Sardanapalus iners. qui nō chironis in antro
Nutrit⁹. nō inter equos erat inter ⁊ enses.
Sꝫ calathos circum: saturataq; vellera roze
Nurcis: ⁊ tennes lanas quas Serie⁹ altis
Pecit ab arborib⁹: violasq; imitātia pensa
Purpureosq; croci vult⁹. hyalic⁹ colores
Crinitosq; colos. solū regale tueri
Nescius: vt regnū inuasor iurata coegit
Auxilia ⁊ celeri maturās arma paratu
Aetonicam cinxit subitis legionib⁹ vixem
Stamina deponit tandem: et de plebe fugaci
Componēs raras acies cum milite pigro
Exiit in pugnā: molles talarib⁹ armos
Assuetū tunicis clypei grauis aereus vmbro
Pessit: vt horribilis pugne causa bucina signū
Aedidit: vt rigidū campos ingressa patētes
Terrifico cantu cecinit vox bellica martem
Et leuis insonuit crebris hīmnicibus aura:

f. 100 verso

f. 100 verso

Obvigne: stupuere oculi: liquere trementes
Lora man?: Clypeusq; cadco (res digna triumpho)

Formicam oppressit veteris de sanguine natam
Dyrniones que Dyrnidonū genus acre viroz
Aledidit. excussum est rostri de forcipe granū
Et tristem moriens liquit sub puluere vitam.
Non poterat tāta armoz dux mole sepultus

ingenuus est formica
ingenuus est formica
ca peccato
forcipos in hanc alio in

E tanto sine cede pedem subducere bello:
Talis in ignauo regnabat pectore virtus
Post claz facinus fugit: solitumq; cubile
Depositis repetens armis semisit in ignes
Foemineos semp mores imitatus 7 artes
Hoc animi fortis moriens opus edidit vni

i sta regūt ozlem scelerūq; licētia regnat
Religio cōtemptra iacet: spretusq; deoz

Religio cōtemptra iacet: spretusq; deoz

Cultus abit. tritaq; fides iam pallida veste
Infirmis titubat pedib?: pessundata legum
Daiestas: tot monstra pios immania mores
Inuasere: silet probitas: pudor exulat: alas
Explicat ad lumen pietas reditura paternū.

Ullis 7 attrita vtus in veste relictis
Urbib? egrediens loca p deserta vagatur
Solaq; nā merces laus: gloria: fama: triumphus.

Gaudia. paz. successus. honor. reuerētia. cultus.
Daiestas. fauor. imperiū. populiq; secures.
Virtutū comites olim dum pingua curuo
Iugera scindebat consul Roman? aratro
Et dum pūna suis gauderat ouilibus etas
In scelerū fugere domos. dolus arma. rapine
Furta. venena. neces. veneres. iniuria. fraudes.

Insignes celebrant solemnia laude triumphos.
Pallida velato xtus abscondita vultu
Qualis it ammissio mulier viduata marito
Elisa sub ambiguo nocturne lumine lune
Sepius est: et sola die lugere per umbras
Per loca siluosas inter frigentia valles
Qua dryades habitant ubi fessa quiescit oreas
Est audita per tales effundere questus

Querimonia virtutis

Ure ego que magni sum semine nata tonantis
Et coeleste gen^o. senior: sublimib⁹ astris
Desero: humanis ne vnq³ fortasse negavi
Reb⁹ opem: vel forte meis non ampli⁹ armis
Mundus eget: Cur nuc tanto surgente tumultu
Debilis hec hominum soboles tot millia contra
Dirigentium nostra nullum munimen ab arte
Postulat: An valide non sunt ad prelia vires:
Nonne acies totidem: nonne est industria nobis.
Nonne animi: liceat de me mihi vera fatcri.
Fortune comitrix ego sum scelerumq³ flagellum
Semper tela manu ferimus: cum crimine semper
(Si genus humanum poscat) sunt aspera bella:
In promptu nobis et opes: et miles: et arma:
Utq³ huiem tuear. superumq³ in tecta reportem
Incolumem: stygias omnis demolior artes.
Alra mea mortales ad olympica regna deumq³
Hortari monstrare vias quibus itur in altum
Aethera: sum medium dirimens iter orbita recto
Limite qua monstratur adhuc vestigia patrum:
Qua veteres coelo digni petiere tonantis

Limen: ubi nitidis sunt lactea flumina campis.
Nescio delicias: nullū in sidiosa voluptas
Decum foed⁹ habet: mihi lis de limite regni
Cum vicijs: multūq; inter cōtraria pugno
Nāq; meos inter regnū mihi cōcigit hostes.
De labor assiduus validā facit. oia frangūt.
Et quotiēs opus est armis. exterrita nullis
Congredior: vinci et succūtere nescia: si quod
Pondus ab aduersis iniectū est casib⁹ equa
Mente fero: ipsa hoīem doceo variasq; p artes
Erudiēs paucis dijs immortalib⁹ annis
Per similem red⁹: sine me cognoscere rez
Non licuit causas: p me pulcherrima mūdi
Machina que miris subiectū legibus orbem
Temperat expresso rapidi patet ordine coeli.
De sine que in magno numeris elemēta ligātur
Corpore nō poterāt: nec ros nec fulmina sciri.
De duce nota soli vis est et mobilis vnde.
De quo. q; summa patris pietas interpre cōstat
Unaq; cum duplici simplex essentia partu.
Ipsa feros hoīm docuit cōponere mores
Ipsa Solonigenas leges pcepta lycurgi
Plebiscita Numē. magni cōsulta draconis
Bissenasq; dedi tabulas. et ferrea iura.
De duce regnarūt belus beliq; nepotes
Et pers. lybiciq; duces. me pceside roma
Flouit. et lata rerum ditone potita est.
Ipsa comes graijs aderam quom Troica cōtra
Pergama depulsis ex Nilide nauib⁹ ibant.
De duce romanus tyrias radicatus arces

1. submitt *1. hinc et* *1. hinc et* *1. hinc et* *1. hinc et*
Eruit. 7 solymas turres. bimarqz corinthum
Atqz syraculios Alrebulse moenia muros.

Belliger extremas duce metulit arma p vites

Bacchus. 7 ardētes victricia signa p intos.

Myseamqz locās Arabis de noie Myse

Dixit. et ad teretes hederas cōiungere thyrsos

Dampineaqz comas tremulis agitare corymbis

Denades institūēs dionysia festa quotannis

Iustitab acoa fieri solētia pube.

Ipsa ego combustē retinēt que noia māme

Foemineas ad equos turmas 7 ad arma parauit.

Plēbis ego solymē sicca vestigia plantis

Per maris erecti pendētes vndiqz fluctus

Duroz in specie vada phoelo incognita duri.

De quoqz prima viros ratis inuētrice palati

Alequoz et audaci tulit aurea vellera cursu.

Allcides tot mōstra meis deformia vicit

Uirib⁹ Et quicqd musis phoeloqz vetustas

Alscripsit nostrū est. Elates ego sanctaqz vatū

Pectora melliflui diuino nectaris imbꝛe

Largius irroꝛo. dulciqz aspergine lustro

Fons ego Castalius: Pallas ego: noia plura

Res eadem Nū sum morbo cōfecta nec annis

Incorrupta virens. imortalisqz remāsi

Coelestes eteni nihil in memoriab⁹ ortes

Sidera nil radijs possunt. nil lumine titan.

Post igitur tantoꝝ operum experimēta fidēqz

Deseror: ignotis errās in gloria campis.

Q̄ vere ingrata 7 meritoꝝ oblita meoꝝ

Secula nec prisce quicqz seruantia laudis.

Q numa romulidū sanctissime. vosq; Catones
Mascula pgenies. tuq; o metuēde securi
Et ceterę spolio insignis Torquate supbi
Vosq; gen⁹ Decij egregiū. tuq; optime Quinte
Eximū⁹ pūmę decus. z tu magne quiritū
Maxime. quo Cęsar fortuna z crimine tantū
Clarior est. vobis ista cum gente pšana
Judicib⁹. si fas esset cōtendere coram
Dicere veridicis causam sermonib⁹ ausim.
Sola queri possum meūq; sub illic muta
Testis vbi nemo nisi numina cōscia recti
Arguere ingratas gentes oblitaq; mores
Corda meos: mea sit tacitis querimonia siluis
Nota: nec ad stolidi veniat cōsortia vulgi
Patrono mea causa caret: quia pectora plena
Perfidie fastusq; aios tollente supba
Ire p aufract⁹ audent impune maloꝝ
Aduer sasq; sibi leges inimicaq; iura
Frāgere z audaci⁹ culpas defendere vultu
Propterea sanctis ratio cum morib⁹ vixes
Jam fugit. z māgni rector moderamis ordo
Post habitis terre solū regit cętera curis
Sceptra scel⁹ rapuit. positis custodib⁹ omnis
Scrutatur regni fines aditusq; tuetur.
Scire pati sanctū est: partē deus oibus equā
Seruitij imperijq; dedit: nō omnia semper
Altra: sed alternis nūc hoc nūc imperat illud
Deha regnabat mūdigz tenebat habenas
Cum moles equāda ioui cōsingeret: et cum
Saxa sigāteę voluebāt ardua vires.

Handwritten note: Hec ut qda spid

Handwritten mark: p 20

112
Tum primū ignotis hoīes sermonibus vsi
Distinctosq; habuere sonos: duce Marte p̄fusum
Aequos in acrios ^{tribuit o. p̄} vada cerula montes
Triste reluctādo nō est leue vincere fatum
Conariq; polos ⁊ fortia sydera contra.
Mavis vt aduersa remo cū impellitur vnda
Fortia ni totis incumbāt brachia neruis
Ictibus ⁊ crebris instent nō vincitur annis
Cedendū est: leges in idonea tpa nostrę
Perueniēt. dabitur nostris sua morib⁹ etas.
Necq; sola vager doleo: perdenda viroz
Milia tot tantāq; dari p̄cedam q̄ror orco.
Non pereo deserta: perit qui deserit: error
Alligat errātem. mea si tamen ora fuisset
Fas homini ninēūq; decus formāq; tueri
Nō illum blandis vnq; peritura voluptas
Flecteret illecebris nec ficto falleret ore.
S; mibi secretū voluit pater esse decorem
Vt labor oblectās iniucūdiq; dolores
Humanos acuat aīos: post perdita p̄imę
Munera iusticę veterūq; insaufa parentū
Exilia ⁊ pressos iniecto fomite sensus
O miserū mortale gen⁹. Quid debuit vltra
Pro te proq; tua deus attētare salutę:
Vltra imortales aīos supaddidit artes
Dynamētum ingens: sociā me tradidit. ipsum
Se tibi pollicitus: coeli tibi lūmen apertū:
Et fugis auctorem: seruatorēq; ducemq;
Et chaos obscurz claro p̄ponis olympo
Vlimpo sedes vbi sunt. ⁊ templa tonantis

Qui niue nō albet. nulloqz madescit ab imbre
Nec quatitur ventis. nec fulmine vapulat vllō.
Gliscit tibi sine fine quietes sine fine voluptas
Pax eterna. iubar stellis ⁊ apolline mains.
Ab genus ingratiū. fera mens ignobile semen
Degeneres aię. mores imitata ferarum
Progenies. tali ples indigna parente
Nam pater est de⁹ ipse tibi. tibi maxima tellus
Paret ⁊ illius dono tibi militat aer
Unda subest. seruitqz tibi neptunia toris
Tu refugis patremqz negas. tot dona ferētem
Dissimulas: Quę poena tuis errorib⁹ equa est
Quę sceleri tormenta tuo debentur: et audes
Astriferos oculis spectare rebellib⁹ orbes.
Astra tibi clariqz suis quos aspicias ignes
Motib⁹ imperio p̄is hęc alimēta ministrant
Dum tibi dumqz tuo patri se subijcit orbis
Totus. et assiduo p̄perans obtēperat vsu
Tu veneri insulas: auidiqz voragine ventris
Rumperis. cęcarūqz ferens graue pond⁹ anhelas
Sꝫ quid ego in tales nil pfutura querelas
Effluo: cur lachrymis oculos singultib⁹ ora
Ne quicqz indulges: tua quir euiscerat iste
Corda dolor. quondā florens mō languida xrus
Et videt ⁊ iusta librat de⁹ omnia lance.
Ipse vbi temp⁹ erit nos in violata reducet
Regna memor pater ipse meas vlcisatur iras
Singularis inferna palus ⁊ verbera dira
Audiēt. ⁊ tristes vmbraꝝ vlulare sub altis
Inter sulfureos erebi fornacibus ignes.

Empire de inge. v. 10

in facata aloni dale

Deposito ^{et} idem ^{Horatio} filio

Interea lucos posito moerore silentes
Luta colam: vilesq; casas: ignota latebo.
Et postq; diti sat erit viciq; litatum:
Nobilib' succurram animis 7 lapsa reducam
In mediū certis vestigia finibus arcens.
Sæpius audita est 7 talibus vsa querelis
Dicitur in siluis Xrus nemo: nq; per umbras
Una camoenoz saltus tum forte pillos
Præteritōs factūq; petens heliconā notauit
Singula: 7 huic nostrę dedit inscribenda papiro.
Et si vipereꝝ stimulis accensa Negere
Matoꝝ impietas fuget 7 discordia matrem
Exilioq; procul peregrinū inuisere mundum
Urgeat: illa licet casu afflicteretur amaro
Et tepido lachrymās lauet ora sinūq; liquore:
Nil crudele tñ natis nihil oprat acerbum
Nam patiens natura pius non deserit ignes
Immo suū liceat si qñ reuifere limen
In dulces ruet amplexus. dabit oscula notis
Frontib'. 7 tristes vincet singultib' iras.
Sic Xrus hoim dux 7 fidissima custos
Quāuis pulsa graues gemit' lamentaq; fundat
Prompta tñ nostris semp succurrere rebus
Errores gemit humano: gemit ebria corda
Et quacūq; potest non desinit arte mederi.
Fœdera mortales orci cum rege superbo
Coelitib' spretis iniere. datiq; ligati
Obstidib' seruare fidem cogitūr auerno:
Per medias vites colubris crinita Negera
Sanguineisq; caput vittis intorta flagello

et prot
voro
Hochal-Bo
et dō: t ad

Patet 3 filio p. d. d. p.

et d. d. d. d.

et d. d. d. d.

et d. d. d. d.

et d. d. d. d.

In scdera z culpas hoies vigere laborat
Criminis z poene dux hortatrixq; maloz
Fronte truci z toruo vultu conatur Erynnis
Sceptra tenēs iudex solio plutonijs alto
Ius populis dicit, leges periere deoz
Hinc irē venere deū, moribq; famelsq;
Improba, quē steriles nimiū versata pagros
Hactenus intercept opes z credita sulcis
Semina: nosq; pati ieiunia longa coegit
Hinc bella armorūq; sonās discordia motu:
Nam qz mens hoim mores oblita pudicos
Degenerat, noxīs semp crescentib?: arma
Nos terrena premiū t z nos de? viget ab alto.
Multipliciq; graues luimus sub iudice poenas;

Noua iactura rei christiane

Spicis imperiū nostrē lacerūq; labāsq;
Gentis vt hostili toties certamine cęsum
Sanguine barbaricos spolijsq; recētibus agros
Impleat: et nostra pinguescat Alchaica tellus
Ede madens: iam grę? ager Dacometia iura
Jam patitur seruilē ingū ritusq; nefandos
Insula quapdelopis muro circūdedit isthmon:
Qua fluit, Alpbę siculis potādus in agris
Eurotę z liqoz: qua surgit thracius aemus
Aemus: cui? aper niueia cantōib? altens
Adriacos fluctus cyrināq; littora cernit:
Qua videt etholas vrbes Aracynthus ab altis
Rupibus z curuis Adxeloia flumina ripis
Ulsq; pruinosos litri glacialis ad amnes
Thraciosq; sinus: bimares vbi bosphoros vndas

Abosphoros + boue foud

Arctat et europes Asiam distinguit ab oris
Quaq; sinu curuo tethis egea recurrit
Ad Nytileneas arcus lesbonq; superbam
Et teneon priamiq; domos. vbi rancus ab altis
Se sinuat phrygię descendēs vallib; idę
Imperii machomerus habet: crucibusq; fugatis
Per quondā nostras insignia barbara turres
Apparēt. capte mutatis legib; vrtes
Dedicere fidem 7 sanctę mysteria Romę.
Hęc noua: sed vetus est löge victoria maior
Pampbillū ciliūq; lares vbi menia Cydnus
Persea fundata manu latentib; vndis
Partit alexādi vada perlustrata natatu.
At quir paule tuos pateris seruire penates?
Paule pater viden vt scuis tua patria tarlos
Subiaceat dñis: fideiq; vt federa sanctę
Ruperit: et legis seruet cōmenta nefandę
Surge: tuo pater ense tuos defende nepotes
Quā geris aduersas feriat romphę cohortes
Cappadoces phrygię virides vbi flumie ripas
Curuat 7 argutos audit meander olores
Et veteres encti Cares vbi dicitur ortum
Zuguriū. lycij. pontus. bitynia diues
Hanibalis tumulo insignis. lydię vetustum
Vnde gen⁹ tuscis: fuluas vbi voluit arenas
Diuitib; pactolus aquis. hęc oia nostris
Hostibus 7 rigido parent inuita tyrāno.
Hęc quot singule? hęc quot suspiria matres
In viduis laribus ducūt 7 celibe tecto
Quaz parua feri rapuerūt pignora tbraces

Bistonijq; equites. Capti pueri atq; puellę
Flumine pfusi sacro fidei clementia
Jam docti. sua qui christo iam vota precelsq;
Curuātes genua ante aras offerre solebāt
Seruitiū dominis misere crudelib⁹. inter
Vel per las immite gen⁹ venere vel indos
Qui tenuit solymos colles ⁊ ditia quondā
Regna palestine: totum cui paruit olim
Cesarię. Antiochięq; solum. qua mitis horontes
Currit: et inmissis urbem determinat vndis
Cui maurus seruire solet: quę barbara Dęphis
Horruit: ⁊ dubia surgēs ab origie Nilus.
Qui gelidū Tanaim domuit victricia signa
Ethiopes scythicūq; gelu qui ptulit vltra
Turiferosq; arabes libanig; tepentis odores
Et iuga caucasię quę rupib⁹ ardua surgūt
Victor ouās Christi⁹ peno modo pulsus ab orbe
Amisissis asię regnis magnosq; potētis
Europe spacio. extremas male possidet oras:
Nam partē hęspērię dederat cui noia Betyo
Maurus habet portiturq; domo machometus itera
Hęc cladem nobis scelus attulit heu graue nostro
Dedecus auctori: nostri iam penitet illū
Turcę piget assumptę veterūq; laborę
Atq; dati nostra p libertate cruoris
Si trāquilla quies ⁊ tristib⁹ ocia curis.
Libera me sinerent sanctos inuisere fontes
Et totos heliconā dies consumere circum
Prima salutiferi repetens exordia christi
Ab suprema meum venisset tempora carmen

Acta qz tentassem maiori singula versu
Lexere. 7 annales meliorib⁹ cedere chartis
S3 nec summa sequi trepidū fastigia tempus
De sinit. 7 coeci vix⁹ formidata veneni
Nostra breuis velox qz etas 7 plena laborz
Nil altū tentare sinit. cōtermina meta est
Carcerib⁹. cōiuncta neci subiecta qz fero
Vita fugit. paruo occasus discrimine ab ortu
Distat. 7 inumeris p̄mitur breue cladibus cū.
Pauca tū (ne me ignauū tristiqz iacentem
Desidia inueniat miserē lux vltima vite)
Subijciā: magni quoties benefacta parentis
Elouim⁹ a curis aio fugiente caducis
Lucida cęruleis ceu toto e nubib⁹ orbe
Sol abiens: mōstrat ratio q̄sturpe nocēsqz
Sit. nō iussa sequi super et cōtemnere diuos
Atqz dei iustas quoties a limite fixo
Iusticię: illecti vicio discedim⁹ iras
Insinuat. mitesqz dari p̄ crimine poenas
Et nostrū maiora scel⁹ tormēta mereri:
Cōmemoratio beneficiorz christi.
a Ante salutari q̄z tolleret vnda lauacro
Crimen turati valuas aperiret olympi
Aera deos hoies 7 ligna carentia vita
Esse rati lectas pecudes 7 debita coelo
Orgia ponebāt surdis altarib⁹ ante
facta manu simulacra sui cultoris 7 arte
Numina fallebāt siculos Ericyna colonos
Iupiter a lybicus qui noia sinit arenis
Ethiopes solisqz domos ardore perustas.

et p[ro]p[ter] cast[ri]bus in p[ro]p[ri]am eam *illud ad fluvij*
Gnoscias Dicitynna lares, et rura Caystri

Deorisq; lacus, et clari regna thovantis

Iussit vbi humanū spargi deascua cruorem,

Idersida cecropiam lussit *formu* Rhamnusia pletem

Altreca cecropios pallas, Rhodon altus apollo

Orthigiamq; breuē *sub nobis p[ro]p[ri]a est d[omi]na* nicone gitaroq; ligatā,

Alc tyx Juno lybicas *et est ap[er]ta iuno i fabulosa dea* Carthaginis arces

Thaiciq;q; sami circūdata fluctibus arua,

Barbara cornigex Memphis plorabat Osirim

Et atq; percusso putes egyptia listro

Inachiē celebres veniebat ad isidis aras.

Dindyma p cylemaq; pbyges resonātia galli

Sacra dabāt *facile* matri diuū, p gargara et idam

Buxea multiformi stridebat tibia cantu

Tympanaq; audito strepitu de rupib; altis

Præcipites ibant Dāmē lucosq; petebāt

Dorcades ignotos et inaccessas cōualles,

Festa corymbifero Thyas renouabat biaccho,

Et tepidas cornu ductus caper ibat ad aras.

Roma panomphæo sacrauerat alta tonāti

Lumina solēnes crebro visura triumphos

Pastaq; Clitumni virides armeta p agros,

Sic aliē varijs delusē errorib; vites

Mumuib; fictis aras et diuite cultu

Ardua ponebat pario de marmore templa

Sepe quidem viuo tanq; de corpe voces

Et confusa dabāt veteres oracula diui

Sicut apud delphos in parua phocidē tigris

Speluncē latebris clausus vocalis Apollo

Sicut chaonice phoebo illalente volucres

*cupera tibia d[omi]na p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a d[omi]na ad mod[um]*

*Sacra de vlti p[ro]p[ri]a
bata h[ab]et d[omi]na cor*

po p[ro]p[ri]a

^{prosp. p. stella}
Et caua Cumeū spelca sonantia carmen
Verum hec vel fallax hoim verfucia fecit
Vel stygiementes auium p nescia certis
Notib⁹ humanum fingebat guttura murmur
Formabatq; leues p concaua sara loquelas
Et quod siderci radijs coeuntibus ignes
Monstrabat caute populis multo ante futuruz

^{40 80 22}
^{publi. bus}
Sive p augurium seu p vatium ora canebat
Diuinosaq; sibi cultus earasq; parare
Artibus his solite turbas z credula vulgi
Nobilis ambigua fallebant pectora voce;

¶ Non tulit hoc magni proles eterna parentis.
Et stygijs ergo canib⁹ lupubria (dixit)
Semp erit mortale gen⁹: nunq; ve vereri
Nos discent manes: audacia ditis auari
Improuba sic impune meos inuadet honores
Semp: et obscuri plebs ambiciosa p fundi
Sic perget sese superis equare deoq;

¶ Ibo: et terrenū lustrabo incognit⁹ orhem:
Nec patrias repetam sedes coelū ve priusquā
Cerberus z trepidi me regia senserit orci.

¶ Non vada nō furie nō ferrea claustra verabūt
Nigra per et phoebi radijs incognita regna
Ferre grad⁹: hurore tremens vlulabit Erinnyz
Et caua terrifico quatietur tartara motu.

¶ Flāmeus obscuros pblegeton qui suscitāt ignes
Sara rotans mestog adcheron qui labitur amne
Cocytios grauis parientia flumina luctus

¶ Et liquor inducens lethe oblīua lymphę
Participes sistent cursus retroq; redibūt

¶

Et sua sulfureos repetent exordia fontes
Cū mea vox aditus coecos ingressa profunde
Noctis ⁊ insolitū penetrabit tartara lumen
Luce repentina chaos ⁊ fumosa baratri
Atria clarescēt: ubi pallida frondib⁹ herent
Somnia. tenarijs reuocabo a sedib⁹ <sup>ob-
-is, auro</sup> ^{uero} ^{partes} ^{penit} umbras
Infontes: umbras patrū quos lōga sub alti
Carceris includūt obscuro vincula circo
Propterea placidam terris inducite pacem
Sidera qui regitis diui qui voluitis ortes.
Et dum bella gero cū principe gentis auernę
Senciat occultā ferri sibi terra salutem
Iam trepidāt magnoq; pauēt aduersa tumultu
Castra: dies numerat pluto: tempusq; volutū
Colligit: aduētusq; meos vestigat ⁊ ortus:
Nocturnas cogūt acies: cursantq; p altum
Aera: et ingenti strepitu mortalia terrēt
Pectora: montanos apices atq; ardua saxa
Terribili quatūt motu. pecudūq; per ora
Insolitas fingūt voces: egyptia pallent
Sollicito simulacra metu: suspirat anubis
Faticusq; legēs vates examinat omnes
Peruigil historias ⁊ coeli cogitat ignes.
Ipsęigitur diuos linquēs et lumen olympi
Aetherialq; domos deus ad mortalia regna
Terrenosq; lares medio dum frigida cursu
Suspiceret cancrū nox inclinata sub visam
Venit: et angustā tenuit p̄cepia sedem.
Tunc hyberna gelu torpebāt arua sereno
Et matutino siccatum frigore gramen

f. 69. v. 1. m. 1. g. 1. 1. 1. *f. 74. b. v. 1. m. 1. g. 1. 1.*
Preslit: in excelsa gallici vertice montis
Qua man^o oculos et pectora sancta beato
Lumine p^ofus patuit de^o ethere lapsum
Numen et albenti vestitu nubis amictu
Astutitauricomi sonuit glob^o aeris ingens:
Carimine nō magico nō vi medicamis vlla
Defunctos itez vitam reuocauit in artus.
Emigrare leues aias retroqz reuerti
Obstupuit. celeresqz fremēs ^{querepti} pluto induit iras.
Languida que nulla potis est humana iuuare
Ara ope: per vicos gradies p^o rura per viles
Nūc prece nūc solo sanabat cozpa tactu.
Sancta dei tennem pietas induta figuram
Non per tela rudes aios moribūdaqz membra
Ferrene cētūo graciles aspergere plātas
Puluerē necluteis vestigia ponere campis
Erubuit: tolerare famem pasciqz pagros
Graminib^o vitreoqz sitim restringere riuo
Dulce fuit: coluitqz in opum cōsortia: tantus
Ardor in accenso regnabat pectore: tātis
Curabat studijs humana negocia: vt ipsū
Etherea iam posset se seqz oblita videri:
Ante ipsam quotquot hoīm cōponere mores
Conati statuere modū normāqz dedere
Vinēdi: vel p certis incerta fuerūt
Falsave p veris vel nō perfecta loquuti.
Hinc pater oipotēs aios miserat^o inertes
Atqz imbecilles sensus et pectora tarda
Immensum ego referauit ab ethere lumen:
Progeniemqz suam summo demisit olympo.

Amicong dat let of dat go

Hęc sunt illa: quib⁹ deus instaurare caducum
Nature labētis opus: tentauit: et omni
Conatus studio veteres auertere morbos
Et patrias sordes crimenq; aboleret auitū
Legit inauditū fatigenus: illita fuso
Sanguine ⁊ ardētū liuētia verberare membra
Perfossūq; caput terebrataq; tpa duris
Sentib⁹. erexit miles roman⁹ in altum
Aera: frigētes plantas proiectaq; longe
Brachia ⁊ humētes oculos ⁊ pectus apertū
Concretosq; pio crines barbāq; cruore
Ingratē moriēs plēbi monstrabat ab alta
Arbore: et ingētū mortem clamore ciebat.
Cui⁹ ad interitum cępere elemēta moueri:
Sol genuit nigroq; caput velauit amictu:
Cōtremuit tellus: tūmuit mare: palluit aer:
Et collisa graui sonuerūt marmora planctu.
Hęc fuit atra dies ⁊ lamētabile tempus
Cum subito media tenebris in luce subortis
Lumen in horribilē fugit sine nubib⁹ vmbiam:
Aurea cum vernus retineret vellera titan
Luna longinquę cōtraria sidera libre.
Sic est parta sal⁹ homini. longuāq; primę
Cū gemitu ⁊ lachrymis deleta iniuria culpę est.
Inmemores tanti popul⁹ patresq; laboris
Neglecto super cultu spretosq; tonātis
Impertio: baccho indulgēt veneriq; ministrāt:
Sacra ferūt auro: nūmis altaria condunt.
Auro vina libāt: auro laquearia fulgent:
Scorta tegūt gēmis: canibus cōiuita ponūt:

Sordet in exili virtus incognita veste:
Exuuijs inopum culti ditescq; rapinis
Successu elati superos Aethrona q; rident.
¶ Propterea hostilis rabies insurgit z ira
Corda micat: maiora nouus fert p̄lia maioras:
Ausonię labetur opes: nam claustra liburnę
Præterit̄s angusta vię: p̄ rura timauī
Qua ferus algēti gortus descēdit ab axe
Seu qua picem super mare litoris oras
Alluit epiz dirimens z iapygis arua
Turcoz ingentē paru? vomet angul? vndam
Bisq; patēs expert? iter magno agmine miles
Veloce ascēdit equos: sonuere pharetre.
Cornipedū crebris resonāt hinnitib? aure
Vallib? in medijs: et quadrupedate tumultu
Auditur longe strepit? clamorq; viroz.
Sublati quotiēs estu rapiēte vapores
Alta petūt piceoq; tegūt velamine coelū:
Et noua tempestas clausisq; sonātia ventis
Mubila p̄ coeli tractus voluūtur aptos:
Rugitu ingenti resonās volat aere grandō
Pulsa noto boreaue: tremūt cum rupib? alpes:
Tūc fracta si nube fragor subit ima pfundę
Vallis: z impulsu nemoz et telluris opacę
Vndiq; cōprehensus fugit atq; repellitur aer:
Aerij montes clamāt: magnocq; boatu
Antra sonāt: stygiū dicas mugire baratrū:
Horrida p̄ campos pcul exaudita pauētes
Corda ferit gelido strages humana timore.
Tale sonat longo populatrix agmine turba

Ore manu telosq; minax sitibundaq; nostri
Sanguis irrupit. scopulosa ceraunia lugent.
Sylua vetus tota tunc timet genuere molossi
Rura soli tremunt ois ager: pauet adria pondus
Classis: et adductū peregrino remige martem.
Trās mare trās in dos nabathæaq; regna nefandæ
Gentis in exiliū rutilo volat Eurus ab ortu
Impiger: et firmę captat iam littora terre:
Butroti iam culmen habet: summasq; perces
Dirrachij stridēs frontosa cacumina curuat.
Ulaq; iam sinuās prozas aerataq; rostra
Uertit in italiā: saltu equoz. ⁊ vnda carinas
Ausoniam huius sensim leuat: atq; secundū
Spondet iter: culpāsque moras neptunia toris
Per noctem ad nautas ita circū littora clamat:
Tempora martigenę quid idnea pdictis. ite
Ite lares italos ⁊ fundamēta maloz
Romuleas arces et pontificalia tecta
Colluuiem scelez temerate fauentib; auris.
Ite citi quādo astra vocāt qñ omnia mandāt
Mumina: flāmantū maioris quid cogitet ore
Cernite. saturni facies infensa latinis
Quid velit: atq; iouem letos nō ire per ignes
Suspicite: et qua fata vocāt cōuertite prozas:
Aethæreę mētes quibus est tutela latine
Gentis ab occulto bella hæc immissa videntes
Imperio patris ⁊ longa clade esse litādum
Imbelles hęc: atq; in sua regna furorem
Ite sinūt romaq; alio fugere relicta.
Cedenoua veteres culpas abolere necesse est.

af. ek

na. p. p. p. p.
p. p. p. p.
p. p. p. p.

Ecce tarētinis vacuas in collibus vites
Et nudas custode domos ⁊ littus inerne
Dilite deseruit dux parthēnopēus abacto.
Etruscas populata domos modo trās iuga pullo
Marte p emilē ⁊ venetos bacchatur erinnyis.
Nec vos immēsum dirimit mare: trāstus vna
Nocte breuis calabros turmas exponet in agros.
Vir spacio maiore fretū diffunditur istud
Quā quod adhuc fama notū est athamātidos helles
Et vada leandri crebro sulcata natatu.
Ite quid ambigitis: vobis est debita tellus
Itala: qui phrygios domuistis ⁊ hellada: gentes
Denotric ducūt genus ab radicibus illis.
Quis pallantē: veterem quis cōdidit albam:
Hoc opus cneē: profugi fuit Arcadis illud.
Dardanius phrygia veniens Antenor ab ida
Eugancis latam statuit sub collibus vitem
Que supēst tripliciq; sedet munimine cincta
Parrhasij pilas. pulēs spartana tarentum
Struxit: et imperiū Daunus partit? ⁊ agros
Cum diomede fuit cui? tenet insula notum
Nomen adhuc: sunt qui ausoniā de noie dicant
Ausoniū laertiade de sanguine vlyssis
Progenitū: quid surrentū tyrrhēnaq; dicam
Regna: quib? lydi frater tyrrhenus ab agris
Deonijs: asiē sortes ⁊ fata secutus
Atrulic ⁊ leges alias ⁊ nomina fixit.
Et phētontia des loca p montana ligystus
Errantes populos domuit: liguresq; vocauit.
Sardoum tenuit littus satus ierculē magno

Sardus: et a graijs Cyni descendit origo: ^{in p. 10. 11.}
 Roma phrygūlator est: capanaq; moenia Danto
 Filia dircei vatis: post condita tecta ^{populus}
 Et clarij delubra dei comes addita lydis
 Cum ducet tyrrheno venetos annauit ad agros.
 Tybur ab argolicis positū: locrensib' aiar
 Auctor: ab arguis volsci fundata Coracia
 Oppida. quid scopulis segnes haeretis in istis:
 Eletra nec aspicitis sese ostentātia regna:
 Arduus h' sperio vobis gargan' ab orbe
 Ostētat sublime caput: cum mane colorat
 Sol nou' oppositos coa lampade montes.
 Cernim' excelsas vmbis in rupib' arces
 Dicim'q; iugis altētia moenia: clamat
 Vos ab olūmferis lētissima collibus Ancon
 Brachiaq; in portus pandit sinuata capaces
 Amplexura rates ⁊ susceptura benigno
 Daumeti gen' hospicio: fau'trixq; futura.
 Gloria vos cetera manet: generosa nepotes
 Facta legēt. patrūq; volēs exempla iuuetus
 Magna sequi pugnas animosior ibit in omnes.
 Et partas augebit opes: natoq; partes
 Ingenuas ducet h'ctus audita parētum.
 Sic viuet lōgenus bonos. ⁊ fama superstes
 Per populos ibit late: Si troius h'eres
 Ista piratum d'js aduersantib' equoz
 Haubus ammissis ⁊ milite cepit inermi
 Arua: quid hęc delecta manus cōgestaq; classis
 Foeta armis animisq; ducū numeroq; viroz
 Noliri poterit: lango iam vincit'is quo:

mas hic
 ante

iunctis d'no collect
 part velle velle

(partially visible text from the adjacent page)

Almine pompeius rogat ad sua moenia mitti
Italię laturus opem: sub pectore forti
Viuit adhuc patrię pietas: stimulatq; sepulcū
Liberatis amor. pond' mortale necari
Si potuit: veteres aio post funera vires
Manferet: prisci viuunt non inemor cui
Sollicitusq; hisdem curis: quę Romulus quo
Grandior: his acuit dictis: *Magne meoz*
Immortalis honos 7 gloria summa nepotū
Incomune bonū serua: qñ hęc tibi semp
Cura fuit: totum pietas tua nota portem
Imperio dignū nostrę te fecerat vrbis:
Coelo aliter visum est: coclū culpāre quis audeat?
Imperium defende solum: qñ itala virtus
Ulsq; adeo cecidit. qñ germania quondā
Armipotēs: nūc lenta iacet: nec cęsaris vllū
Audet opus cęsar: gen' hoc ignobile gentis
Barbaricę: procul ausonij a finib' arce
Le pontus: te nouit arabs: te grecia 7 omne
Aegeum ionijq; fretum: te punica tellus:
Tyrrhenū magnis equitasti classib' equoz.
Leligur alpineq; niues te sensit iberus
Galliaq;: et latis ingens germania campis
Ipsa freta p campos vicericia signa tulisti:
Regna: vires: maria: 7 terras foelicib' armis
Calcasti: totusq; tuos mirat' honores
Orbis: vt indigno raptū te vulnere nouit
Ingemuit: fleuere arabes: fleuere sabę.
Indus: et extremi flerūt tua funera seres:
I. decus Ausonij: regno suppone cadenti

Ingentes humeros. 7 fortia pectora tantis
Fluctib⁹ opponas. magne teq; obijce cladi;
Comunes tutare domos: comunia serua
Regna mea fundata manu: sententia fratri
Ista remo sedet: id Curij deciq; precatur
Id nuina coelicolum cultor. sanctiq; catones
Id populus patresq; rogat: ne despice gentē
Mare tuam: viden vt campis tam multa viroz
Milia prestantiū generosis frontib⁹ errent
Elysijs: te nemo tñ prestantior ore
Non aio melior nec ad horrida promptior arma.
Te externi nostriq; duces veneratur: et ipse
Depositis odij causis liuore sepulto
Te presert Cesar: se maioremq; fatetur.
Quādoquidē pietas 7 nescia rumpere leges
Dignior est sceptro 7 regni diademate xrus:
Hac prece mot⁹ erat: mentēq; mouebat ad artes
Antiquas artes belli martiq; laborem:
Cum pater eloquij cultor sic Tullius ore
Flexit ab inceptis aios. coetumq; resoluit.
Magne pater nostri generis: tuq; optime ciuis
Optime dux. patrieq; ingens pietatis amator.
Quem ciues colui ante alios dum vita manebat.
Ferre vibi auxiliū frustra meditamur: olympi
Ipse pater qui regna tenet qui fulmina torquet
Sic statuit: scelus hanc hoim sibi suscitāt iram
Diuisę exercitis se seditionib⁹ viles
Ausonie lacerant: vna intra moenia liuoz
Ambitio nūmiq; sitis corrumperē mores
Et coepere pios nulla est reuerentia recti:

Nulla quies animis. nullusq; salutaris vbi
Eiuis: opes patrię rapiunt: çraria nudat.
Et cõmune bonũ in ppios elabitur vsus.
Hęc prauę viuēdi artes: hęc pessima mox
Colluuię nobis latum qui rexim? orbem
Abstulit imperiũ: romãq; aliena coegit
Iura pati: seruiret adhuc: nisi prouida Marsis
Cura redemisset pulso capitolia gottos:
Quę rapuit patres eadē fortuna nepotes
Insequitur. viret çterna sois aspera fronde.
Id: ospera brumales pluuias 7 frigora sentit
Astrag; debilib? non fert ardentia ramis:
At: ç ois timet incur sus: çuoq; senescit
Sponte sua. cũ fixa manēs stabilisq; putatur
Occidit extemplo. fugitq; infida repente.
Sorte sua vtantur: lex est de? omnibus ç qua:
Omne quod a superis bellũ est reuocabile nõ est.
S; neq; rex erebi quenq; trannare paludem
Nec superis iteç reddi sinit: est pia quę te
Romule cura mouet s; subdita legib? orci.
Nos istis çterna ligat ergastula campis:
Nec licet ad patriũ limen coelũq; reuerti:
Foelices aię sedem quib? çttris alti
Iupiter indulget. possunt ea fata mouere
Nos orbis quoddã domini seruiim? auerno.
Fata regũt illç: terrenaq; regna gubernat:
Verte alio mentem: nec nos ea cura fatiget
Sit facis exilio nobis leuiore teneri:
Ibis aię dictis coetu siluere relicto.
Interea nostras odijs flagrantibus vites

Exercet furię: per rura: per oppida sequit
Martis opus: petrię dominus polluta fluenti
Darcelscit luxu nulla hic arcana reuelo
Non ignota loquor: liceat vulgata referre
Sic vitę populiq; ferunt. hierumor ab austro
Cimertos vltra latices p opaca silentis
Claustra vię: sale cōcreto qua plurima crescit
Stiria frigētes scythię penetravit in agros.
Venit ab hirculis p iterum gadib⁹ equor
Qua subit excessam tethys interflua calpen
Ad vada gangaridū: magno qui proxima gange
Rura tenēt: gēmasq; legūt: ea fama p omnem
Jam vetus Europam mores extirpat honestos.
Sanctus ager scurris: venerabilis ara cincois
Seruit: honorādę diuū gamimedib⁹ cōdes.
Quid miramur opes recidiuaq; surgere tecta?
Turis odorati globulos z cinnama vendit
Mollis arabs: tyriū vestes z muricis imbrēm
Indus ebur: croceum cilices et Tmolus odorem
Del siculi: ferrū chalybes: tenuissima seres
Uellera: cretenses mollissima vina: tanager
Pernices mercatur equos: venalia nobis
Templa sacerdotes. altaria. sacra. coronę
Ignes. tura. preces. coelū est venale. deusq;
Fiste pater fidei custos ouiuq; magister
Quas bonus effuso moriēs in sanguine pastor
Abluit: etatis damno salicētia nostrę
Quam vetez semp crescens incuria patrū
Et sceleri pandens aditum moresq; seueros
Auer lata parit tua sentiat arma: colxrec

Hanc vitem: ancipiti ramos preme falce vagâtes
Hâq; feros fructus et tristem frugibus umbram
Fert inculta: iacces cererem necat: occupat agrum.
Mille sub his latebris folijs: et mille rapaces
Hac habitant sub fronde feræ: vulpesq; lupiq;
M: iacq; inuadunt lamantq; aialia passim.
Sic cicurum genus omne perit. pro ouilia regnant
Squas aper: tigres rapidæ: truculenta leonum
Semina: multicolor Pardus: gryps naribus unci
Et variæ panthera cutis: grauis unguibus visa:
In genus hoc pater arma moue: sua pascua redde
Fœcundis ouibus: stent ad præsepia tauri
Qui signata iugis logoq; attrita labore
Colla gerunt: postq; rerum te Roma potetem
Fecit. et obscuro iubar hoc respicitur orbi:
Exanimis hinc scelus sub mole sepulta
Respirare paz visa est et tollere frontem:
Et nisi tot vicij hęc secula nostra fuissent
Depravata: boni poterant rectoris habere
Errantes frenare rotas. sed tatus equorum
Impetus aurigam superat. frustra q; retractas
Zora gubernator sine lege pinuia fertur.
Propterea fortem doleo mirissime patrum
Xiste tuam: fueras annis melioribus aptus.
Est tibi quæ tanto satis est in principe hinc.
Sed velut obscuris phœbi sub nubibus arbor
Languet: et umbra diem piece caliginis aufert
Sic tua corrupti vitio clementia sedit
Obscuratur: eunt pessimum pietasq; fidesq;
Zerna palus terra est: viciorum crecitus hydra

Alcides nusquā est: ardētem sequa chimæram
Donstra tenet nec adest Glauci castissima ples
Candida gorgonei capitis coma fluxit in angues:
Et neq; mercurij profunt nec palladis arma,
Dædaleis inclusa vijs minota monstra
Passim habitāt crebris virez quæ cædib; augent
Nec potis est multa ingluviē saturare rapina,
Nec superat thesea man; per tecta paulas
Harpye funesta lues fluxuq; fameq;
Infestæ volitāt: boreæ gen; omne recessit.
Syrenes redeūt z phœbi filia circe
Quæ placidos hoīm ferali carmine vultus
Terit in immites formas z in ora feraz.
Plurima sunt nobis sancti vestigia sæcli
Et gentis monumēta pie: sunt ardua templa
Sunt sacris cōgesta patz sancta ossa sepulchris.
Est fidei caput: est verilatria tonāris:
Ista sed hesperidū velut aurea mala dracones
Cerulei seruāt: res detestāda nec vllis
Fleuda satis lachrymis: nec me cōiūcia: quisquā
Terere causetur mordaxq; excudere carmen:
Hæc sunt p sanctis gemit; lamenta dolores
Morib; et superz pro maiestate querelæ.
Ista mouēt superos: vocat hoc scel; ethere ab alto
Bella famem z diri gen; in superabile morbi.
Iheu sortem gregis aduer sam sidusq; malignū
Quom custode caret: cū fracto vimine sepes
Nocturnos aditu fures admittit aperto
Præsertim cū dura fames ieiuna lupoz
Intestina premit rabidiz mapalia lustrāt.

archy vltz ey hinc
lucilla pamo ey
Staphylin pnt gijun

gappa ey cum bogel

facto

unum ey mery

myalia pncip palt

g h

fractio
Præda sumus: fracto ferimur temone per altum:

fractio
Qua furit oebalique violentior ira malæ.

in laqueo
Nunc vada latratis scyllæ nunc ora charybdis

fractio
Radimus: et libycas rapido nunc equoris estu

fractio
Pellimur in lytes. nunc per tua saxa Caphareu.

fractio
Pulsa dies tenebris: nubes Erumantion visam

fractio
Abstulit: indicium coeli magneta latentis

fractio
Perdidim: tumet in montes: et lapsa remugit

fractio
Doris harenosi saliant ad sidera fluctus:

fractio
Abuersæque vndis vndique: contrarius euro

fractio
Flat zephyrus: boreas austro: subuersa debescunt

fractio
Æquora et inter se spumis albentia pugnât.

fractio
Vicini trepidant agri: pulsata reclamant

fractio
Litorea vitæque obstant collisa rebellibus vndis:

fractio
Ab miseræque nunc inter cunabula matres

fractio
Paruula securo nutritis pignora lacte.

fractio
Quot tepidi erumpent oculis turgentibus imbres

fractio
Quot gemebunda premet fessus suspiria pulmo

fractio
Noesta quot attractis salient singulibus ora

fractio
Quom tepido dulces rapietur ab utero nati:

fractio
Atque viris ipso celsis in limine vestre

fractio
Diripientur opes: sparsis cum crinibus ipse

fractio
Præda critis: manibus vincis hostile pagmen

fractio
Ibitis attonito prostrata cadavera gressu

fractio
Calcantes lacerasque comas atque ora cruenta

fractio
Electrorum seu natoꝝ seu forte parentum.

fractio
Atque pio late stagnantes sanguine campos.

fractio
Summe pater coeli saltem cui regia pareat

fractio
Singultus audi infontes fletusque pioꝝ

fractio
Flectere, crudeles gladium saturandaque cede

Sy. an. 1571
Spicula primores populi: frontesq; superbas
Qua; blasphemio feriant inflata tumore:
Parce rudi populo maior exempla sequenti.
Imbellisq; manu salua, qui cetera saluas.
Quid meruere greges: pastoz incuria damno est
Erne laborattem freta p salientia cymbam:
Et miseris ser opem nautis: pontuq; furetem
Sterne: suis manda ventos liget Eolus antris. *Eolus de ventis*
Fatales sperant anni: nouiesq; voluta *100*
Fert alias leges centeno machina cursu. *100*
Nec de? has labi crūnas phibebit ab astris.
Temp? adest quod iam ventuz pscia vatum
Pectora: fatidicę quod predixere sibyllę.
Corripite arma viri, dextris leuasq; reflexis
Insertate man? dypcis: deus odit inertes.
Ecce procul denso nigrescit puluere coelū.
Sublatiq; leues nymbi tollūtur, harenę.
Accipient fuscę cędis caua flumina riuos
Rubraq; pampineos imitabitur vnda liquores.
Non igitur frustra diros ardere cometas
Ulidim? z medio phœbū pallefcere coelo
Defectūq; pati, nigraq; in veste sorozem
Inter nocturnos ignes incedere moestam.
Temp? erit parcis celeres glomerantib? annos
Quom medijs fossor campis tellure subacta
Inueniet conofq; truces z nuda viroz
Ossa grauesq; solo galeas ensesq; sepultos
Armaq; nostra suo non cōuenientia scđo.
Atq; imutatos rex mirabitur vsus.
Hęc sperant: dictūq; fides nō sera sequetur.

Stele *aud* *illa dea infernalis*
Ssteriles gelidęq; aię quas imbregera
Lęthęo aspergēs requie sopiuit inerti
Cōtemnūt: tepidoq; trahūt secura cubili
Dcia tractātes lautis cōiunia mensis.
Mubila mens hoim fortisq; ignara future
Terretur vanis ⁊ vera pericula rider.
Non tñ ista minus pperāt: incredula poenas
Turba dabit: curisq; breui tatescet amaris.
At si tantus amor: superę si tanta moueret
Corda virū pietas: studijs si talibꝫ artes
Ingenuas colerent hoies: nec iacta perirēt
Semina: nec litui streperēt: nec classica cantu
Terribili: nec dira lues pccideret annos.
Mālicet obsequijs opifer lucētia mundi
Astra suis aptās semeni causasq; maloꝝ
Igmbꝫ cętreis dederit coeloq; volātī:
Ipse tñ liber nullog; cohercetꝫ astro
Eultq; potestq; pijs pccibꝫ votisq; suoꝝ
Annueret: et coeli flāmas cohibere nocētes.
Aspice magnanīmū bellatoręq; ducęq;
Qui pmissa suū genꝫ introduxit in arua:
Et facile cognosce deū: miserisq; fauētē
Casibꝫ: ⁊ nostra superę prece numina flecti.
Barbara gens populū reducem pbibeat ab agro
Pollicito: cōtra sumpris durū unpiger armis
Castra mouēs hostes ingētī strage fugatos
Pegllit: et infesto turbas dum cęderet ense
Jā nox atra caput velata nigrātūbꝫ vmbis
Pallētes virgebat equos: lentūq; soporem
In terras biūgo secum temone vchibat

190
Ne tenebris decepta man⁹ victoris ab ictu
Edeq; cessaret solymis vt gloria maior
Esset z euulsa generis radice supbi
Zltera pacificis habitaret agmina campis.
Gloria precesq; ducis de⁹ audijt: atq; volatis
Ipse man⁹ phoebi volucruq; retraxit equoz
Zora pater pluresq; diem pduxit in horas:
Uincēdiq; moras dedit: z comes iuit in arma.
Sol stupuit: fixozq; diu resplēduit orbe.
Cetera que coeli dñm *L*itana sequuntur
Ordinib⁹ certis sua ne interualla vetusq;
Sidera mutaret iter. z ne curreret orbis
Ordine turbato currus traxere citatos.
Et iuga frenatis subito tenuere quadrigis
Solis ad exēplar: regemq; imitata quicūq;
Uranie dulci septem discrimina cantu
Quę regit imoto vocē cōpressit olympo.
Sic pater edixit: sic dij fecere minores
Sirenesq; octo: quib⁹ est data cura mouendi
Immortale dei templū bis quattuor orbes:
Ipse arcem sup̄ excelsam sup̄ ardua mūdi
Culina qua roseum surgēs auroza colorē
Explicat cetero patrē modulamine laudār:
Cunctaq; distinctis aprāt mortalia fatis.
Humanis igitur si micia numina reb⁹
Cernim⁹ antiquos tantū curasse labores
Ut tardata polis mūdi mirātib⁹ astra
Paruerint hōi: credo si nescia labis
Zotaq; sub magni imperiū collecta tonātis
Semp̄ nostra pijs pareret legibus etas

Sollicito terrore carens foelicibus armis
Mortales ageret sub dijs custodibus cū
Nostraq; nō nymbo metuēs nō missa p auras
Ardētū iouis arma manu: nō torua furentis
Ora noti: libycū spumās quib; equoz in altū
Tollitur: et campis versa linquētibus vnda
Serpit in ausoniā tyrrhēnaq; littoza pulsat
S; neq; tecta timēs coeco sub gurgite saxa
Nō vada nō scopulos turcoz a littoze victrix
Foetaq; multiplici remearet foenore classis.
Qua prece placari quo possint munere flecti
Numina castalides ostēdite: numina vobis
Cognita terrigenū miserę succurrite sorti.
Dum precor Uranie cui sidera nota deūq;
Tecta: supcilio sic est effata sereno.
Corpora sideri sicut mortalia coeli
Imperio subsunt ⁊ nulla rebellib; armis
Bella audēt. sequitur magnes erimātidos astrū
Et quo luna iubet fugit atq; reuertitur vnda.
Tempora sol variat: sic mens cetera parenti
Iusticiā sanctos mores ⁊ laudis honorem
Perpetuū debet. sunt hęc gratissima coelo
Orgia ⁊ infestis obstare potētia satis.
S; postq; liquit terras astrea nocentes
Fugit ⁊ ipse hoīm leges qui condidit ordo.
Temporeq; ex illo summi reuerētia patris
Sanctoq; diuini ruit obseruātia cultus.
Hi quoq; qui nomē de religione superbū
Usurpant q̄q; sanctis a patribus ortos
Se iactent: onium molli sub vellere fraudes

Mente lycæonias seruât et crimine sordent
Quod speciem virtutis habēs scelus omne colorat:
Nec tñ his maculis sordet pecus omne: magister
Me pereat quodā sibi seruat ouilia semen.
Qui prece sollicitât superos multoq; p̄ omnis
Ture litant aras veniam pacemq; precâtes.
Inuisi superis foedaq; libidine olentes
Deu frustra incestis iterât sacra orgia dextris.
Polluti circum quotiēs altaria vultus
Cōueniunt celebrâtq; choros et carmine mixto
Sancta deum vanis penetralia vocib⁹ implent
Irritât irasq; mouent nō numina flectunt.
Hac prece nil opus est: nil adiutorib⁹ istis
Auxilij sperate: nouis date templa ministris.
Sacriligū genus ex adytis templisq; deoz
Pellite. nec longos scelera hec vertâtur in vsus
Quid solymos ritus quid montib⁹ emula templa
Aequatâq; iugis molem longūq; p̄ cū
Lumina solēni late celeberrima cultu
Antiquasq; dei sedes cum moenibus altis
Eruit: et pulchram eximis radicib⁹ vitem?
Sacrificę gentis scelus et contagia passim
In patrias prolapsa domos mouere tonâtem
Qui romana vocâs ad opes et regna suoz
Castra secū dabat cursus classemq; regebat
Ausoniam: stimulosq; animis addebat et ignes.
Ipse acies inter tenui circūdatus aura
Uersabatur agens animosam in prelia gentem
Oppugnantq; altas arces. sceleratâ ruebat
Moenia: cęlicolum post longa silentia tandem

Euigilās furor imperijs regnisq; ruinas
Ingerit: et celeri pessum trahit oia cede.
Sicut in antiquas flāmis volitātib; cedes
Quom seuit vulcan^o. eunt laquearia iunctis
Cum trabib⁹ tabulq; z leues: atq; ardua tecta
In cineres: lōgo s; rapit breuis hora labores:
Si robusta fides si spes imobilis: ardens
Si pietas senis z vicio iniolabile pectus
Afforet ignicolor quē lapsus ab ethere currus
Sustulit in phœbi siluas atq; ardua templa
Ferret opem. possetq; instās auertere fatum.
Ipsē sacerdotēs phylonia pectora falsos
Abstulit: et lōgo campis arenib⁹ estu
Elicuit largū subitis de nubib⁹ imbrem
Traxit z etheries superis ex orbib⁹ ignes
Et noua circūdans liquidis altaria riuīs
Quū boue mactato rutilās superincidit ardoz
Et cum dura ferēs regis mādata supbi
Attonit⁹ sensit flagrātia fulgura miles.
Hic antiqua tue iecit primordia gentis
Nāq; rudem tunicā terre fuliginis instar
Cui simplex ex per seq; artis natura colozem
Fecerat induitur p secula cuncta nepotū
Progenies iussit similē gestaret amictum
Incola carmeli prim⁹ fuit: ipse pudoris
Virginei princeps z vite coelibus auctor
Ipsē suę sanctos viles z moenia patres
Zinquare: et in tacitis seruare silētia campis
Exemplo docuit: solus nāq; ipse p vmbzas
Errabat nemoz pomis cōtentus z vnda

gelyc *q' uno* *dat' nocte*
Grameni p melle fuit pro nectare lympha.
S^z foelix nūc arua colit ridencia supra
Frigoris aerij ⁊ lapidosę grandinis oram:
Ille licet gemina verter estate quotannis
Sudet et a nobis cū sol declinat in austros
Et cum lictorei petit humida brachia cancri
Salicet equali libe phiryxiq; sub astro
Depresso quoniam multū telluris ab orbe
Tollitur infestis nunq; tamen ignib; ardet
Purpureos semp flores spirantib; auris
Ora tepens semp violas ⁊ candida semp
Lilia fert: breuib; q; dies absconditur vmbis.
Quattuor ex istis labētia flumina campis
Lata rigant alię ripis ingentib; arua
Sunt rigui fontes: vitreos nitentia riuos
Prata bibūt ter sus semp sine nubibus aer
Nec quatitur ventis nec rauca tonitrua frāgile.
Brachia pomiferę curuāt redolētia siluę
Pendulaq; electri gratū induit vna colorem
Collib; in paruis vbi paulū iugera surgūt
Perpetuas ramis foecūda feracib; arbor
Semp habet fruges. quib; ⁊ cōtemnere fatum
Possis ⁊ expertem morbi seruare iuuetam.
Nulla patet curis illuc via: nulla dolori
Nulla neci: colit ista senex loca sancta beatus
Atq; sub occasum mundi reditur; in orbem
Non timet interea parę ne stamina rumpāt;
Hoc sene nūc opus est. et te mirissime vatū
Cuius ad ingressum rubi salis vnda recessit
In geminas rupes: patuit maris alueus ingens

in spiculi quico p'at

Prætereunte duce ⁊ populo ꝑ concava regna
Mæpuni: timuit triton. sonuere cauernę
Delphines curui ⁊ phocę fugere natantes
Subq; imas egit protheus pec? omne latebras;
Si deus hos nostro miserās concederet quo
Dura inter vapidos parerētur iurgia patres
Etq; adeo inuisa est probitas odiosaq; xrus.
Tempore nāq; isto vicio datur esse pudicum
Est scelus esse pium. seclī hęc est gloria nostri.
Parce igitur ꝑo gente tua tabescere vates
Pone preces: ambire deos ⁊ sidera noli
Quod coelū superiq; ferūt mutabile nō est:
Dixerat vranie cum thespias altera vocem
Extulit ⁊ tales est orsa polym nia cantus.
Hic iuuat antiquā cladem veterūq; dierum
Fata recensere ⁊ primeę gentis ab ortu
Illuicem repetēs missos trās litora fluctus
Ignotosq; prius nymboꝝ ⁊ nubila dicam.
Scilicet vt memores iusto sub iudice vestros
Ire dies certasq; sequi post crimina penas
Cautus ambigęꝝ cursus ⁊ euntia vitę
Tempora curētur nec inertī pressa veterno
Dens hebeat: sed prompta graues supercuolat artus
Vlenturāq; tūmens cladem vicinaq; fata
Nobilū turpi rerum ne se inquinet vsu
S; solum videat patrē ⁊ reuerēter adoret
Qui sedet ⁊ stabilis solo mouet oia nutu.
Cum pater oceano sceleratam perdere egent em
Ellet: ad imbriferos errantia sidera pisces
Duxit ⁊ officijs aptauit tristibus astra

Sed tamen ante rudes turbas et barbara regna
Quam subitis dcleret aquis p̄misit in orbem
Fatidicum vatem qui crimina longa piari
Possit: libidinib⁹ si noxia parceret etas
Instantesq; iras caneret clademq; futuram.
Interea diuū monitu conterere vastum
Instar montis op⁹ coepit: quo clauderet omne
Quadrupedū volucrūq; gen⁹ stirpemq; nepotū
Formabatq; ratem magnis sup equorituram
Notibus et grandi pressuram nereā mole
Clarus adhuc radijs phœbilucentibus ether
Splendebat quū ligna fater cęsamq; pararet
Materiem: nondū tellus cognouerat imbres
Sed crescētis adhuc post prima exordia mūdi
Terra patens aprioq; madens humore ferebat
Omnia: prouētusq; suos meliore colonos
Iugera pascebāt: grauioraq; semina culmos
Pomaq; matorū curuabāt pondere ramos.
Tunc etiam virides aialia tuta pagros
In longos ventura annos quūq; senile
Gramina tondebāt. nondum violata pruinis
Nec gelidas experta niues: sed mitia veris
Tempora et assiduū placidissima frigora rorem
Nondum lampetis it bacis armenta colontis
Obfuerāt: nec fixa veru versauerat exta
Gerionē nondum fuerant magalia: necdum
Raptor auentinos macularat sanguine colles
Impia nec cęsis viuebant sęcula bobus.
Tunc igitur populi in dociles ignara decum gens
Dirantes ratis immensam consurgere molem

Consiliū speruere viri: nec dicra putarū
Digna fide: et sanctū senis irrisere furorem.
Ecce niger picis velatur nubibus aer
Et phœbi lux alma diem diffundit opacam
Jam coelum insolitis reboat mugitib⁹: ingens.
Mymbus adest: fugere ferē fugere volucres
Flumina certatim tumidis nereides vndis
Et freta tollebat: nigro pallētia coelo
Nubila conglomerās pennis rotātibus auster
Aethiopes libyamq; sup stridēte volatu
Ibat: et excussis ardebāt ignibus aure
Eoliq; tremit omne solū: furit colus: antra
Fracta sonāt: factosq; volāt pcul agmine venti.
Contremuere viles: tristes p rura coloni
Cogere ab umbre greges: stabulis armenta tueri
Dum pperant: crescētis aquę lata equora cursus
Impediūt: frustra pecudes ballatib⁹ agnos
Sollicitāt: frustra q; vocāt sua pua capelle
Pignora: cōuellunt frondosa cacumina Cauri
Diripiūtq; casas: volitātq; p aera culmi.
Altroniq; matres strictis ad pectora natis
Ardua tecta petūt: iuuenū robustiorętas
Annohas scandūt querē: fugiūtq; repentes
Quod nulli fugisse datur: cōfusa p viles
Infantū iuuenūq; sonāt lamenta senūq;
Iur in excelsas turres ⁊ summa de moy
Culina: neptun⁹ spumās vlticib⁹ vndis
Insequitur miseros. arctant pñtia fata.
Imbre madēt tunice: porrectis crimib⁹ vnda
Liquitur: oceanū dicas ex ethere labi

Et lachrymę miscetur aquis: ad nubila frustra
Tolluntur cum voce man⁹. sua numina quisq;
Clamat: in erectas boreę violētia frontes
Mimbriso spuit ore tonās ⁊ ſc̄ba precatum
Suffocat: ne forte dei referatur ad aures.
Itaq; ſup̄ ſolum campos abſcōderat equor:
Nulla fugę ſup̄eſt: ſup̄eſt ſpes nulla ſalutis
Hęc vada nō grefſū nō ſunt tētanda natatu
Et iam montanis veniūt qui e fontib⁹ amnes
Et quę p̄ campos latis vada cōcaua ripis
Magna mole fluūt gremio cōplexa capaci.
Uix tāto ſatis eſt oneri neptunia toris
Jam ſolę extrabāt excella cacumina quondā
Nūc humiles merſq; altis in fluctib⁹ alpes
Utrib⁹ innixi tabaliſq; ad pectora tractis
Cōplexiq; trates hauſtū ſępe ore vomebāt
O ceanū. tandē victi oppugnātibus vndis
Ora ſub immēſos mergebāt pallida fluctus
Uallib⁹ ex imis pfugos qui ſumma tenebāt
Culmina montanoſq; apices. cū nereā ſemp
Alta magis petere ⁊ plenis de nubib⁹ imbres
Certatim ruere ⁊ iam mortē inſtare viderēt:
Poenituit tandem: ſeraſq; dedere gementes
Nequicq; lachrymas: et fallere numina votis
Conſueti: quū vota darēt nidebat olympus
Flumina nō nozant ripas neclitōra fluctus
Aerię volucres (humore madentib⁹ aliſ)
Iſc̄cipiti caſu lapſę cum brachia multum
Factaſſent pelago: ſatum tādem ore trahbāt:
Fugerat in latices rhodope: magnuſq; latebat

Apocynus aquis nigro sub gurgite summū
Presserat Ossa caput: nō apparebat olympi
Altus aper: ipsis auib⁹ non peruius ante.
Tunc tñ ⁊ curuis ratib⁹ (si forsitan illa
Aetas vsa fuit ratib⁹) pecorizq; marino
Peruius: equoreo que nūq; tingitur umbre
Uicinis timuit mergi sub fluctib⁹ vsa.
Apta prius bello atq; armis pccera gigantum
Corpa cum paruis: turba cum paupe reges
Purpurei nabāt sine maiestate supinto
Pectorib⁹: merso sub gurgite foemina vultu
Diffusisq; freto vittis ⁊ crinibus ibat.
Inuoluit soz vna oēs. discrimine nullo
Guphes: equi dāmꝫ atq; canes cerui atq; leones
Agnā lup⁹ simul errabāt: certamina litis
Mors dirimit: certamq; dies parit vltima pacē.
Iāq; hōies iāq; vnda feras populata fluebat
Libera: nō scopuli toto nō insula ponto
Nec cyprum venus alma videt nec delphica phoebus
Templa: nec alcides thebas: nec cythia delon.
Nec iuno sua rura samon: nec gnōsia regna
Iuppiter: extincta fugit vulcan⁹ ab etna:
Quāuis claudus erat truiq; vicina petiuit
Atria p̄petib⁹ pennis celeriq; volatu
Nec cupressiferā Cyllenen aspicit hermes:
Nec tyberim maioris audax: regit oia pontus.
Protixus ⁊ tonis glauc⁹ matuta palcmōn
Cuncta tenet. pindi phocē videre cacumen.
Occiderat tellus: ignis neptun⁹ ⁊ aer
Mund⁹ erat: cererē tethys amplexa premebat

^{de ad maius} ^{quasi claudet}
Undiq; neptunū quartę reuerētia sortis
Nō metuit violare domū Talamoq; sororis ^{terra et aqua}
Herbiferę: tētare etiā iunonia regna
Nō metuēs auras spacio breuiore cogit;
Et ratio omne vehens aīal terreſtre p altum
Ibat: et obiecta dirimbat corpa proza.
Atq; vidēs utrūq; polum ſublimior ipſis
Nubib; ethereum piter qua caſus agebat
Nūc zephyros cōtra errabat: nūc ſolis ad ortus
Nūc aultrōs nūc vſq; petēs aquilonib; arua
Donec in armentę rupis delata cacumen
Jam retro labente mari veſtigia ſiſit.
Nam pater excella mūdum ſpeculat; ab arce
Et gen; humanū ſaluo vix ſemine vidit
Interiſſe: fretum iuſſit ceſſare: nec vnquā
Amplius Aegeon (dixit) montana reuiſe
Culmina: nec ſcyllę glauc; iungetur in altis
Montib;. extreme luſtrabūt cętera flāmę
Cum vet; ingenti tellus arſura camino
Abſorbēbit aquā pelagi ſitiētis: 7 ipſos
Aerios mōtes campoꝝ equabit arenis.
Tūc altos mortale gen; voluctur in ignes
Immeſumq; dabit volitās vaga flāma fragorē
Et fornace gemens mūdus ſumabit eadem
Nec tñ hęc phœrontis erūt incendia: phœbo
Quę nolente cremēt orbem: tūc omnia vires
Aſtra ſiſas iurata dabūt: et noſtra facellent
Imperia. atq; alias alio pcrimine poenas
Gens humana luēt: cinerem ſoluētur in atrū
Quę mare quę tellus: quę corpa poſſidet aer

94f
Nec tunc ulla virum flamas industria vincet:
Hec dicere deo: nubes fugere: notusq;
Occidit: et pulsus claris aquilonib⁹ auster.
Jam taurus iuga tollebat deformia limo
Lentus 7 ex altis stillabat frondib⁹ humor
Semisepulta inter cumulos humetis harenę
Corpora siccabat aurę: passimq; alyunte
Rupib⁹ in summis hęrebāt equore conche.
Jam claro rutilas ardebat lumine phœbus
Monstrabatq; procul discussis nubib⁹ idem
Turrib⁹ ex altis primū titana vidētem
Rypheas arces lycię ciliūq; superbis
Algerib⁹ frontes: Athon et rhodopeia sara
Et castas moles magniq; cacumen olympi
Atq; pytheneos apices Atlantaq; magnū
Ex alta senior specula caput extulit album
Tellurem q; vidēs: salue sanctissima dixit
Terra hoim pecudūq; parēs foecūdaq; nutrit
Quę frugū genus omne paris q̄vulnera tergo
Infinita pio pateris quo pignora pascas.
Tu rapidos ignes clemētāq; cetera fixo
Limite. tu coclos sicut grauis anchora puppes
Inconculsa tenes: pedib⁹ tua mitia nostris
Spectora substermis gaudēs: et moesta capaci
Nembra sinu defuncta foves: siccare tuamq;
Accipe progeniē pelagi tot casib⁹ actam
Longaq; per pressam angustis incōmoda tectis
Hęc ait: et pressas valles specular⁹ aquosos
Elidit adhuc campos nebulasq; errare cadētes
Alrua per et lento circum iuga serpere gressu

Et pronō petere imā gradu zephyrisq; fugari
 Zemb? et sensim notis sua flumina ripis
 Restitui: et pressos sua littora querere fluctus.
 Tum pater ingētes rupro sibi limite portas
 Oceanus fecit: p quas ire atq; reuerti
 Possēt imperio linē labi atq; relabi *mediterranea*
 Notib? alternis mediaq; reuēserē terras
 Tūc gelidi sinus eurtim tūc alta pōntis *11 24 1800*
 Joniūq; satum: longis quod fluctib? altum
 Currit ad aelātem: solidois tum caspia ripis
 Colligere occultas coeperūt equora venas
 Fluminaq; zmissos syrticis de vallib? amnes.
 Tūc arabes inter campos Nilūq; lacunas
 Scelate mare diffusit: tūc persica donis
 Est ingressa solū merces latura p intos.
 Tum quoq; in eotis latam diffusa paludem
 Fecit z immēso glacies induruit orbe:
 Despiciēs itez sublimib? alta fenestris.
 Proculit ora senex z circum lumina vertēs
 Alijs pendēte manu dephendit Araxem
 Fimb? includit pprijs: nigrūq; volātem
 Sic rarus euphratem sic est rat? ire Nipbatē *11 24 1800*
 Sic rheno venetūq; padum rhodanūq; ararūq;
 Sic thermodontem dubijs e fontib? ortum
 Et latos bypanis latīces bisapōnis z istrum.
 Sic vada iordanis sic nili flumina septem *11 24 1800*
 Et sua qui nigris dat noīa gentibus indum:
 Immixtūq; fretis solūq; Borystēnis amnem:
 Tunc etiam nitido coelos incedere vultu
 Et phœbi occasum croceo splendore rubentem

pub. 107.
Humentisq; noti flatus cessasse nocentes
Cōtemplat⁹: habet. dixit bella aspera finem
Et tādē maris ⁊ coeli cecidere furores.
Dox rescrata vidēs bipartētib⁹ hostia valuis
(Hāq; de⁹ limen quod clauserat ante: reclusit)
Omine frōdiferē lectus redituq; columbē
Seruata cū plēbe senex exiuit ⁊ agris
Restituit pec⁹. ⁊ nemori gen⁹ omne feraz
Et leuib⁹ pennis volucres abiere p auras:
¶ Finierat tali respōsa polyinnia cantu
Altera cū docti nutu soror annuit oris
Et placidā Clio surgēs extollere vocem
Coepit: et exemplū p̄isci memorabile dixit
p. 107. His adiūge senis: qui marmore p̄im⁹ acuto
Dore sacerdotū phrygiē pudibūda Cybellis
Membra secās magno dedit orgia grata tonāti.
Ipse pater sanctē fidei pater ipse timoris
Hūc habeāt tua sc̄cla ducē: sic flectere coelū
Sic mutare deos poterūt sic fata mouere.
Tu dea dic inquā: tuus hic labor. ipsa capaci
Dente tenes: vitēq; memor mohumēta prioris
Cernis: et annales c̄terno pectore seruas
Cunctaq; p̄teriti memorāda negocia sc̄cli.
Tūc dea ḡginecos oculos frontēq; venustā
Douit: et in coelū versis ita vultib⁹ orsa est.
Da pater ingenijs lumen da cordib⁹ aures
Et chaos humanis cecū de mentib⁹ aufer
Oblitosq; nouas sordes laudata priorum
Facta sequi patrūq; vias cōcede nepotes.
Dox ad me cōuerſa suoq; innixa sedili

Talibus historiam cepit percurrere dictis.
Clara iacet tellus ultra Babylona superba
Quā veteres ideo vestri dixere medānem
Quod geminos inter late diffunditur amnes
Salicet eufratem Tigrinque e fontibus iisdem
Progenitos et mox disiunctis flumina ripis
In duo diuisos quoque secat illud aequos
Occiduas aliud partes: longoque meatu
Per nigros arabum populos versata rubentes
Ingressuntur aquas: et secum toride miscet.
Terra igitur fluminis prius intercepta duobus
Frugum terra ferax argenti diues et auri
Que nimio neque sole calens neque frigoris estu
Pressa graui tepet: eterno placidissima vere
Indiga lympharum tamē est: paucisque rigatur
Fontibus: assiduo pascuntur gramina rore
Hec hominum sublime genus clarosque viros
Fert animos. diuinis sacris aptissima rebus
Pectora celestesque vias et sidera doctos
Quos dixere magos: etiam per perfidis agros
Phoenicibus domos habitant: et ageris arua
Hos antiqua tyrus nouit: piscosaque sidon.
Terra tamen gemino primū que clauditur amne
Hos tulit: et primos horum sibi vendicat ortus
Hac igitur de gente satus gratissima celo
Progenies magnis sagax habet Olympus
Cognitor. errores varios damnauit et aras
Indigenę gentis: veras namque ipse partes
Illapsusque dei monitus diuersa negauit
Numina: sed solum summa concessus in arce

Esse patrem rex artificem mūdiq; magistrū
Abstulit ⁊ fati leges ⁊ inania iura
Fortunę casusq; leuis damnabile nomen.
Æternosq; docens aīos: post funera dixit
In requiem ⁊ vitę patriā melioris ituros
Qui veriti numē maiestatēq; tonātis
Clauissent sine labe dies ⁊ sancta sequunt
Quę generi dedit ipse suo mādato fuissent.
Propterea falsis assuet legibus vites,
Et noua tradētem populo mādata deosq;
Tollētem nouere virum: cōmunia sanctū
In ciuem vertere odia: infēsq; fuerūt.
Qualis socraticę quondā gens attica voci
Id metuēs natale solum patriāq; reliquit
Regnaq; sitonio petijt cōtermina ponto.
Rex erat assyrijs Ninus: atq; semiramis vxor
Extincti post fata viri victricib⁹ armis
Protulit imperij fines p̄ bacra per indos.
Inachus arginā paruo post tpe gentem
Rexit: et inachia cū iupiter iside captus.
Tūc atlas humero cęlū tulit: igne p̄ methus
Humanū mādito formās in puluere corpus
Contigit: ⁊ venas vitalib⁹ imbuit auris
Mondū Roma suū Liberim nec magna future
Troia parēs Romę Xanti cognouerat vndas.
At cum dura fames agros ⁊ moesta teneret
Regna palestine mutata sede petiuit
Migligenas foelixq; solū quod pinguib⁹ vndis
Horrea centeno latissima foenore complet.
Tunc rudis egyptus campos ⁊ dura colebat

Jugera nec causas rerū speculata latentes
Houerat eterno currētia sidera motu
Zanigeros curare greges caua cymbia dulci
Zacte coronare z mites nutrire iuuēcos
Tunc cōmunis erat labor. hoc egyptia putes
Exercebat opes glebasq; domabat aratro.
Traxit ab his curis aīos habraam? et altam
Suspiciēs arcem mūdi Cognoscite dixit
Zetixrios ignes z nō mortalia magni
Templa patris sanctiq; opis sanctissima signa
Zrtificemq; deū qui sidera calcat. et ipsam
Grandib? infusam mēbris cognoscite mentem
Heu finite eternos aīos assuelcere terrę
Zetariq; luto z reb? gaudere caducis.
Zerra perit. pereūt vnde mutabilis aer.
Znterēūt ignes. semp durabile coelum
Zermanet: et nostris animis habitacula seruat.
Ob scelera z culpas hōim: ritusq; nefandos
Zimpia diffuso perierūt sc̄cula ponto
Ob scelera z culpas hōim ritusq; nefandos
Zn cineres ibit tellus tenuemq; fauillam.
Zn superos estote p̄ij. satis ampla feretis
Zacra deo templisq; suos reddetis honores
Zuom sine sorde p̄ces z labe carentia vota
Zffert intactū maculis z crimine pectus
Zusticiam moresq; pios offert: litari
Zhis sibi vult pater. infractus licet irruat orbis
Zirtutes animiq; manēt: benefacta super sunt
Zemp: et arbitrio deus oīa iudicat equo.
Zliuite virtutū memores: virtutibus ether

Scāditur: et summos quos cernitis itur ad orbes;
Hęc populis p̄cepta ferēs habziam? olympi
Explicuit cursus ois: bis senaq; signa
Quę variāt nitidū stellat ilimitis orbem
Zn nita scq; fretis terras pontūq; teneri
Aere sublimes ferri: circum aera flāmas
Altra ignes circum sup ardua culmina mūdi
Aeternū regnare patrem sceptrūq; tenere.
His sup addebat plcm post lōga futuram
Tpa quę renouet meliori sc̄cula lege.
Rura petēs iterum pli p̄missa futurę
Zn primis quos ante fame regnāte penates
Fugerat: argētilocuples remeanit ⁊ auri.
Et cum rege loci p̄cusso foedere: gressum
Cum sorte thori seruzūq; agmine magno
Firit: et assyrios impleuit ouilib? agros.
Tum primū coeleste gen? sub imagine visum
Creditur humana: quom forte sub ilicis vmbra
Frigora captaret veniētia numina vidit.
Elnū quod dulcem nati p̄diceret ortum
Et duo quę flāmis ruerent coelestib? vrbes
Infames vitijs vrbes ⁊ sulfure dignas.
Et quoniā mater ventura senilib? annis
Pignora subulit materni noīa risus
Znduit auspicijs oriens foelicib? infans.
Spes generis coeli ples habitura fauorem
Et longos visura dies: magnāq; datura
Progeniem: visura deum visura tonātis
Semina de seris exire nepotib? olim.
Pulchx ⁊ eximie diuino frontis honore

Im̄dicitus: vnderos tam bis puer egerat annos
Quom de? habramo dedit hęc mādata fidei
Zcler: vt nostrę dulcem tua pignora risum
Sacra feras aerę summi pete culmina mōtis
Compositisq; sup truncis altaria: flāmas
Subijce: et arrepto nati pete guttura cultro:
Accensosq; sup ramos effunde cruorem:
Impiger ostensum chara cū prole cacumen
Struxit. vbi cellam templi rex terci? arcem
Solut adit famulis vmbrosa in valle relictis:
Sepe patri dixit iuuenis. tibi culter ⁊ ignis
Victima nulla tñ: suspiria lōga paternū
Pectus agēs: nostris (inquit) lectissima flāmis
Victima mor aderit: lachrymęq; p ora cadebāt.
Et iam multiplici stabat rogu arbore grādis
Subiectisq; nouę rutilabāt ignibus arę:
Quom pater ceterij referās mandata parētis
Talia vix pressis nato singultib? inquit.
Chare puer: dulcis vitę mihi dulcior annis
Quem mea clausurę sperabam lumina. cuius
Auxilio leuiter senij graue pondus inertis
Latur? fueram: mea spes mea nate voluptas
Ob dec? egregium formę tenerāq; iuuetam
Zgeniūq; pium. sacrisq; accōmoda rebus
Corde videbaris longo dignissimus quo.
At secus est cęlo visum summoq; tonāti
Sicut mira tibi fuit ⁊ cęlestis origo:
Sic memorāda tuū renouat miracula fun?:
Sanctaq; foelici mors nō discordat ab ortu
Non morbo seniove cadis: non occidis hoste.

Hostia cęlitibus fies: manibusq; paternis
Dite seres mortis gen? hoc inuita tremęsq;
Tristib? officijs accedit dexa: pauetq;
Pectus: et immotis frigęt pęcordia sibiis:
Sed supez mandata sequi: et parere necesse est
Nec te dura breuis moueat sentętia fati:
Quādo tibi melior dabitur vita ęt ire in alto.
Hęc pater illachrymās charaq; in imagię nati
Lumina defixus minuebat voce dolorem.
Filius hęc cōtra: pater hęc suspiria pone:
Done pater fletū: si quicq; fata doloris:
Funera si quid habēt poenę: fugit ocyus euros:
Ergo dei sortem potuisti credere nato
Difficilem: teneris ne sui sic dōet? ab annis:
Hos puero mores pater hęc pęcpta dedisti:
Intrepid? fati gen? hoc reueręter honestum
Suscipio: nec me flāmę nec vulnera terrent.
Immo ego me frustra genitū: 7 vitalib? auris
Contra iura frui credā: si iussa pigeret
Ista pati: mea membra de? melioribus auris
Imbuet: interea donec noua venerit ętas
Pace fruar placida: patrū cum mītib? vmbriis
Te expectās: tua nāq; itęz pater ora videtō:
His pater in fletū dictis prouipit: et ibāt
Ora per et barbā lachrymę: cecidere tremęti
Arma manu: cū sic itęz puer ora resoluit.
Quid patris 7 nati tantū te noia terrent?
Quid te falsa ligat stultę pietatis imago?
Est pietas supma deo parere: nec vllum
Gratius est sacrū: nec victima sanctior vlla.

An ne dolens tua quod superis sit et cetera digna
Progenies? quid adhuc trepidas habraame quod heres?
Quid tam foedici fraudas tua pignora sorte?
Redde deo precor hanc animam terrena perosam:
Eripe me tenebris: aditumque ad sidera pande.
Prospectit ex alto deus hęc spectacula coelo
Hasque moras dudum et dextram miratur inertem.
Sic ait. et molli denudans guttura veste
Post patrem rutilos puer accedebat ad ignes.
Jam pater ardentes ploras ascenderat aras
Mudatoque piium nati caput ense petebat.
Quom deus amborum motus pietate: ministro
Dixit celer. et veniens clamabat ab auris
Done pater cultros: mitere ne interfice natum
Sat tua nota fides: pietas tua cognita coelo
Jam satis est: cessa. gratam nobisque tibi que
Progeniem serua: et matri sua pignora redde.
Obiecitque caprum gladio qui cornibus altis
Ulepibus herbat: tenuique evanuit aura:
c Ernis ut indomitis hominum cervicibus instet
Ira deum: durasque terat quo turbine frontes.
Aspicias ut subiecta fouens et sancta gubernans
Corda pius pater equali regat omnia lance:
Nos igitur quos tot surgunt immania contra
Signa. tot hostiles vultus: truculentaque toruis
Ora oculis. qui tot devastatrix monstra
Perque agros passimque ipsas errare per vias
Cernimus et nostris instare pericula rebus
Sigranibus moniti exemplis oracula diuini
Et responsa deum sequimur: nec flumine sacro

Proicit prima fusos ab origine crines
Clara soporatas illustrēt lumina mentes:
Lustremusq; aias: humiles in sancta feram?
Templa preces: exēpla patrū meliora sequuti:
Purior interea depulsis nubib; aer
Induet antiquos vultu ridēte colores.
Grana ferent sulci dulcesq; racemifer vuas
Palmes: et alma Ceres mitisq; fauebit hiacchus
Atq; salutaris immisit flatibus aure
Innocuos coeli tractus synceraq; reddēt
Atria facifero passim moriēte veneno
Bellaq; composita cessabunt horrida pace:

Francisci Cereti Parmensis iuris Pon-
tificij Scholaris ad prestantissimum ado-
lescentem Jacobum Mariam de lino Ciue
Bononiensem: ac Dominum Colendissi-
mum Carmen.

In decus fidei dentes cui Serra leatos
Alligat: et veteris pignus amoris habet:
Non secus ac eo pręrupte in acre Vagnes
Attrahit in vires ferrea vincla suas
Actua sancta fides nullo violabilis eius
Attrahit in cultus pectora nostra suos:
Quā necliuor edax: nec lōgit temporis etas
Abluet a nostro pectore: crede mibi:
Propterea cū sis vita mihi charior omni
Accipe diuini carmina vatis opus:
Quę tibi p meritis resides impressimus: atq;
Dirimus hęc dño sint monumenta meo

Disce legens nostrę mala tempestatis: et orbi
Immissas tetro de phlegetonte canes:
Zetiferę monstris septem comitantib⁹ omni
Quę mores abigunt proflus ab orbe pios
Quę pariunt luxum, fastus, iram atq; veternum
Inuidiam, curas, crimen auaricie
Horrida quę pestes, z funera sequa famęq;
In latias ducunt dira venena domos
Cum nec sanctus honor, pietas nec conscia recti
Mens, pbitas, xtus nec sit in orbe fides
S; dolus ingrati generis discordia liuor
Crimen auaricie, luxuricęq; scelus
Ergo pio vati meritos prestabis honores
Cui latie debet fama secunda lyra
Interea nostri longũ seruabis amorem
Dissimulas fidei pignora sancta tueq;
Hęc z plura tibi plectro meliore canemus
Cum dabitur: residues cogimur esse: Vale.

Calamitatum nostri temporis
opus diuinum Baptiste Man-
tuani definit.

C Fratr̃s Baptiste M̃atruani carmelit̃e theologi cō-
tra poetas impudice loquētes Carmen;

Uit quib⁹ eloquij. datur aurea vena poetę

Sz cadit in sordes: inficiturq; luto.

¶ Nam cyprię curas ⁊ olētia gaudia ponit:

Clarazq; tam foedo mergitur vnda lacu.

Hoc decus hoc animis carmen celestib⁹ aprū

Rebus in immūdis degenerare nefas

Dona dei carmen nitidū faciūdia p̃stās

Mittitur ex astris a superisq; datur.

Est tuba romanę fidei legūq; poēsis

Quę canat h̃eroo sacra deumq; pede.

Carmina quę sanctos de⁹ ipse parauit ad vsus

Impia mortiferi criminis arma facis?

Quid maculas turpi diuina libidine dona:

Quid teris immūdo munera tanta pede?

¶ Adīta hieremias docuit. nō thracius orphus:

¶ Monita J̃essei regia musa sentis.

Sancta p̃phanari scelus est debile multo

Uerberere: supplicio culpa pianda graui:

Vita decet sacros ⁊ pagina casta poetas:

Castas em̃ vacum spirit⁹ atq; sacer.

Si proba vita tibi lasciuazq; pagina: multos

Efficis incestos: in venerēq; trahis

Uerba mouēt animos oris lasciuia pectus

Pullat: et in venas semina mortis agit

Improb⁹ has sordes in carmia seminat orbus

Cui studiū mentes cōmaculare piās

¶ Non secus ac vitreū si quis vult ledere fontem

Projicit in dulces putre cadauer aquas

Hoc aiaduertas quicūq; poemata condis
Est opus: a stygio fer procul amne pedem
Velle pharetratiū matre cupidinis arcum
Atq; dioneo subtrahx colla iugo
Mater adulterij venus est stupriq; repertrix
Atq; lupanari fornicibusq; fauet
Casta dei genitrix castus regnator olympi
Mens capit ambrosias nō nisi casta dapes
Lex venerem festis vetat exercere diebus
Sacra ministroy corpora casta volūt
Pierides castę castę libetrides vnde
Lota pudiciam vera poesis amat
Est helicon xgo: virgo Penecia daphne
Castalides aūt virgine matre satas
Ite procul veneris vates heliconis ab amne
Virginicus vestro lęditur ozeliquoz
Non ixdere vobis phœbi non cōuenit ardor
Nō amat incestas casta corona comas
Tarus olens. cruce salax. grauis herba cicutę
Sordidulos vates talia ferta decent
Salinacis est vobis Helicon. date vota priapo
Hellespontiacis ponite thura focis
Sirliquoz Asphalti vobis pro phœcidis vnda
Stringit vbi infames sulphuris ardor aqua s
Desine. ponelyram vates insane. nec vltra
Cum stygijs dirces flumina iunge vadis
Prostituis musas meretricis imagic facta
Ante cauernosi fornicis antra locas
Frangis honestatē frontis gremiūq; sinūq;
Soluis 7 infames mittis in ora modos

Omnia das turpi musis loca sacra Dione
Alq; pudicię non sinis esse locum
Propterea merito p vate vocabere leno
Elogio sceleri cōueniente tuo
Silegeret casu spurcū Lucretia carmen
Contereret presso carmina lecta pede
Quod phibet fieri quod vult natura taceri
Promis: et vrbani mellifluūq; putas
Falleris haud aliter q̄ qui pro piscib⁹ hydros
Ipro violis tribulos aut aconita legit
Id canis a sola quod sit meretrice vidēdum
Quod nisi lasciuo nō queat ore legi
I procul a grauiū cętu scelerate viroz
Fer procul a sacra religione gradum
Hęc lenitas grauib⁹ fit pernicioſa poetis
Nāq; leues studio credimur esse pari
Non bene de fidei reb⁹ sentire putamur
Innocui culpe lēdimur ense tuę
Ibi veriti nō sunt sanctas p scorta sorozes
Ducere: et ad tātum sollicitare nefas
Vina Dimallonię vobis dant cretica bacche
Et vetat infundi sordida thyas aquam
Tale docet semdes puer z lęmargia carmen
Bacchidas z vences ista poelis olet
Castaliū veri potāt non vina poetę
Sobrietas fons est ebrietasq; merum
Qui bibit assidue gelidis de fontib⁹ vndam
Et vitreo siccam diluit amne sitim
Carmina casta facit veneris cōmercia vitat
Nec mouet ad versus ora pudica leues

Vina iocosq; canūt veneris Bacchiq; poetę
Quod later in vapidō pectore carmen olet
Hi sunt quos statučs sancti cōsortia coctus
Esse pcul iusta iussit ab vltē plato
Fautores scelez corruptoresq; iuuctę
In mala deceptrū plurima vulg' agunt
Dumq; licere volūt suasit quecūq; voluptas
In mores acuit spicula multa pios
Improba garrulitas h̄bitq; procacib' ardens
Seminat in sanctā noxia h̄ba fidem
Imiser ⁊ veniam superos p crimine posse
Ante flagellati vulnera quinq; dei
Eloce genu flexo lachrymis ⁊ pectore tūso
Fletib' erroris damna repende tui.
Carminē qui celebrat vesana cupidis arma
Et veneri neruos ingenūq; dicat
Niciacit in famē violas: in ster' amomum
Atq; sub obscenos lilia verna sues
Sulfuream lēthes haurit de fontib' vndam
Et stygiam lato gutture potat aquam
Se facit indignū superos quicernat ⁊ astra
Nam miser in solā lumina vertit humū
Transfugit a superis ad limina ditis: et ardet
Gaudia cōtemp̄to luxuriola deo
Est opus ardētē frenis arcere iuuctam
Nec linere in mores luxuriare malos
Collige terrenis mittum de sordib' aurum
Gēnaq; in illustri splendeat ista loco
Est deus est trinū semp̄laudabile numen
Unde trabūt rerum semina p̄ma genus

Nata freto venus est; venerēq; sub equora mitte
Infima qua nigris pallēt abyssus aquis
Idcane quod tetrici possint audire Catones
Quod prohet hippolyti penelopesq; pudor.
Tunc ego te vatis dignū cognomine dicam
Tunc tua cantari digna poësis erit
Tunc helicon bibes: castisq; rigaberet lymphis
Si venus in versu non erit vlla tuo;

¶ Fratr̄is Baptiste Mantuani va-
ris optimi duo elegantissima ope-
ra. Unum de calamitatib; horū tē-
porum. Alterum de poetis impudi-
cis. Impressa Dauentrie opera et
impenho Richardi pasraet. Anno
domini. M. cccc. xcviij. Vicefimale
cunda Nouembris.

Ego dixi me fuisse apud fecum meum

Dei dixisti te fuisse in domo Secum. Sed me fuisse. Sed fuisse apud
mum in ...

Stententoria
manentiam
tencia aurea

